

AXEL och ANNA,

ELLER

CORRESPONDENCE EMELLAN TVENNE

VÅNINGAR.

LITEN ROMAN I BILLETTER.

AXEL OCH ANNA,

ELLER

CORRESPONDENCE EMELLAN TVENNE VÅNINGAR.

Axel till Anna.

Må fritt Februari-stormen ryta vid mina fönster, — slå dem ut, — tränga in i rummet, draga iskappa öfver mig och allt hvad redbart utom mig der finnes; må fritt Farbror dundra och svärja, pigorna gräla, hunden tjuta, Papegojan skrika, — i mitt hjerta är vår, — verlden är Eden, menniskorna englar, och jag salig, — Anna älskar mig! O säg mig det om än en gång — är det ock verkligen sant; är det möjligt? — Anna älskar du mig?

Anna till Axel

Jag var på bal i går, dansade, hörde musik, hörde artigheter, — intet roade mig.⁸ Axe 1» OCH

Hvarföre? Anna var ej der! Är detta ej svar på din fråga Axel?

Axel till Anna med tn Ros.

Denna ros, — försmå ej den:

Se din af bild, sköna flicka,

Och en hild af kärleken Äfven i dess purpur blicka !

Dock vår kärleks conterfej.

Skall jag den ej länge kalla;

Rosen vissnar, bladen falla,

Och vår kärlek, vissnar ej.

Vet) se'n Adams tid, min vän,

Skillnaden är tecknad vorden:

Rosen dotter är af jorden,

Kärlek son till himmelen..

Anna till Axel.

Rosen står i vatterf, dina verser hvila vid. mitt hjerta, ocli ändå är det ej nöjdt. Hvad vill det då? Det är 5 dagar sedan jag sist såg dig! Om du kunde öfvertala din Farbror att Jtomma till oss på visit men jag vet ju Anna.

att det är omöjligt, ...-----derföre tyst, tyst

or os-an de! _____

Axel till Anna.

O att jag kunde åstadkomma en jordbaf--ning, som skulle flytta bada våningarne ihop! Att jag kunde stampa sönder golfvet och komina burdus ned dit, der mitt liufvuds tankar och mitt bjertas känslor sländigt äro! Detta, Anna, äro simpla möjligheter emot att få den envisa Gubben ur fläcken. Jag har nu stått en hel timma och argumenterat, mot honom. Man bör lefva med verlden,, medan man. lefver i verlden.. — „Nej !.“ — Farbror, ser litet illamående ut? — »Nej.“ — „Fai'bror behöfver litet distra-ction.^ — „Nej.“ — Språka litet politik med muntra grannar;. — »Nej.“ — „Farbror blir en. Eremit. “ — „Nej.“ — Söta Farbror... . . „Nej.“ — Bästa, lilla. Farbror.. Nej' och

nej och nej !! Sedan jag betraktat denna kedja af nej, ööfverstigligare än Alper och Pyreneer, har jag för mig sjelf framlagt några frågor. Vill jag ha tvinsot af längtan ? „Nej.“ Eller gulsot af grämelse? «— „Nej.a — Vara min Farbrors lydiga brorson ? — „Nej icke i detta fall.*4 — Vill jag göra mig lycklig? — „Ja, se Anna?“ — „Ja.“ — Våga nu genast försöket ? — „Ja, Hurra20,

Axbi> ocn

Axel till Anna.

Gick ej an. Stängda dörrar. Xante han snufva, tar ej emot. Men nu vill jag se dig och skall se dig. Jag vet hvad. jag skall göi'a. Jag.skall, gå och ställa mig på.gatan midt öfver ditt fönster. Och komma er da ej i fönstret., så.står jag der. till. dess jag blir förstenad.

Anna till Axel.

Nu i regnet? Det förbjuder jag. Ser dii ej att dét hellregnar?'

Axel till Ann a.-Våt som en hafsgud, men säll som . . som jag sjelf (ingen linnes sällare), sitter jag ater på. min kammare, skrivande till dig på en tjock lunta, med papp er y som jag skall ren-skrifva. Men jag är nöjd med .allt: — jag har sett dig, . . . jag finner nu allting vackert, till och med min Farbrors stjd. livad du är söt, Anna! Du har verkligen mer än någon annan den likhet med; Kronprinsessanutan hvilken nu för tiden ingen kan vara vacker. Hon har stora, himmelska blå ögon, dina äro väl mindre, men lika himmelska •, hon har väl mörkbrunt hår och du ljusbruut, me», formen gå,'A kna)

11

det lilla hufvudet, det förtjusande lilla hufvudet, är aceurat den -samma, och när jag blott

tänker på din näsa,-----som hennes, fin, liten,

förtjusande, — o jag kan komma.i extase!

Anna till Åxél.

Men jag är alldeles icke i extase, jag är alldeles icke nöjd, — jag är missnöjd, ängslig. Du har säkert förkylt dig; far snufva, —fluss-' feber, — Cätarrhal-feber — dör kanske ! Stå en hel timma i köld och'hellregri! —» Axel, jag kan icke förlata dig!

Axel till Anna.'

Vi komma på visit till er i afton," —• vi komma på visit, min aldrakäraste Onkel och hans aldralydigaste Neveu. Gud välsigne giib-'ben för det 'himmelska infallet! Lasja för all tlél, att Tambur-dörren ej är stängd, och att vi obemärkt kunna komma så långt in, att man för skam skull ej "kan mota oss med den eviga osanningen: „herrskalet är icke hemma.“

Snufva, flussfeber ? Ja. nyser gör jag, och snyter mig, —men det är af otålighet,; feber <har jag, men det är

glädjefeber.12

Axel ocn

Axel till Anna.

Dö kan jag af förargelse. Kom icke herr P. . . . den eviga, odrägliga herr P. in genom dörren just som vi skulle gå ut. Farbror vände om, jag skar tänderna. Herr P. satte sig, jag knöt näfven. „Vi ämnade just, började jag (Glid vet i hvilken ton), gå ut på en visit, vi måste.“ . . . „Vi måste slå den ur hågen, föll Onkel sin brorson i talet, det blir för en annan gång.“ En annan gång! Jag slog igen dörren med en kraft, så att Herr P. flög högt upp från sin stol. Oh uf!!!! !

Anna till Axel.

Recept på medel mot flussfeber.

Dricka tre glas kallt vatten efter hvarann n.b. blott ett i qvarten. Gå deremellan tre slag fram och tre tillbaka öfver golfvet, n.b. blott ett steg tages i minuten, och vid hvart steg upprepa:

Var from och god,

Haf tålamod.

Axel till Anna.’

Dålig kur. Hjelper intet. Jag har tänkt mig ut en sjelf. Skicka mig en hårlock. OAnna^

Anria, blott en encla af mer än hundra, som du liar, — blott en — en enda! Jag skall lägga den mot min mun, min panna, mina ö-gon, mot mitt bjerta. O neka mig ej! Jag blir eljest ganska säkert sjuk på allvare. En hårlock, goda Anna, en enda!

Axel till Anna,’

en timma sednare»

: En hårlock! kan du väl vara nog grym att neka mig den? Se, jag ligger på knä och ber derom.

Axel till Anna,

en half timma sednare» En hårlock, en hårlock, en hårlock!!!

Axel till Anna,

en qvarts timma sednare; Jag ber ödmjukast om förlåtelse, att jag så ofta besvärar. Denna gång skall visserligen bli den sista, om ej får jag en hårlock eller ej ?

Anna till Axel.

Se här, elaka, otåliga menniska! Jag bifogar ett litet utdrag af en conversation mel-

2li AxEL OCH

lan mig och min Tan te, hållen denna afton-vid tvenne sömniga ljusbi eka flammor.

Tante.’

Männen äro tyranner.

Jag.

Ja, visst äro de det.

T ante.

Despoter, som, med lock .eller pock? ha sin vilja fram.

Jag.

Ja ja, sa är det gunäs.

Tan te.

... Gift dig aldrig mitt barn.

Jag.

Nej, Gud bevars, söta Tante.

Sof sött, Axel.

Axel till Anna.

Befall mig, Anna, att stå sex timmar i hell-regn, midt öfver ditt fönster. Befall mig, att gå sex mil efter en blomma, som du vill ha. Befall mig, att ligga fjorton dagar på knä, för dina fötter. Befall mig, att låta raka af mig allt mitt hår, för att dermed stoppa din huf-Anna.'

i;5

vudkudde. Befall mig, att, på nästa Innoeence, valsa åtta slag kring börs-salen med linieskep-pet fru N. Befall, sköna tyrann — jag lyder. Befall mig framför allt, att alla aftnar komma och putsa dina ljus. Deras dunkla lågor tyckas ha den mest förmörkande inflytelse på ditt förstånds eljest så klara ljus.

Anna till Axel.

Jag befaller dig, att stå eller gå förbi i portgången emellan klockan 12 och i, i dag. Du kan da hälsa på oss och på min vackra, nya hatt, som min Cousin Löjtnant Emil Papperto försäkrat, klär mig förträffligt.

Axel till Anna.

Hatten misskläder dig bestämdt. Kullen är för stor,, skärmen för liten. Ditt ansigte såg stort och rundt ut, som en fullmåna.. Gör, jag ber dig, Löjtnant Papperto present af hatten, och lät honom för sin goda smaks skull nyttja den sjelf.

Om du vill stå i fönstret denna eftermiddag, skall du fa se mig rida förbi på min nya häst, 'min sköna Herkules, som jag i går fick tillj present af min Farbror. Jag är mycketi6

Axel ocii

nöjd med liästen, ty de fem täcka Fröknarna Mulliton svurö på (då jag här om dagen vipp-vaktade dem), att de förr. ej sett. ett så sött kräk.

Anna till Axel.

Om det ulgör en ridhästs skönhet, att ha tjocka ben, tjock lials, stort hufvud, stora ö-ron, och att gallopera som en ko, så äi' visst Herkules ovanligt, alldeles ovanligt vacker. Om mitt råd fick gälla, skulle jag be Herr Axel W. göra deraf en present till de fem täcka fröknarna Mullilon, och låta dem för deras goda smaks skull, begagna den sjelfva.

Axel till Anna.

Om Mademoiselle Anna L. vore mera mild och mindre bitande, skulle det kläda henne bättre.

Anna till Axel.

Om Herr Axel W. ämnar sig på visit i dag en trappa ner, så får jag härigenom underrätta honom, att herrskapet icke är hemma,Anna.' 17,

Axel till Anna!

Om Mademoiselle Anna L. tror, att Herr Axel W. ämnat något sådant, får jag härigenom underrätta henne, att hon bedragit sig.

Axel till Anna

tvenne dagar sednare.

Annas namnsdag. Jag har på morgonen ridit 6 mil, för att ur Baron R . . s orangeri liemta denna bukett, som jag hoppas att Anna L. ej är nog grym att försmå.

Axel till Anna.

Jag hoppas, att du fått buketten. Den var väl ej utmärkt vacker, men denna årstiden äj; det ondt efter blommor.

Axel till Anna.

Jag har ej sofvit en blund pa tre nätter.' Jag tror verkligen, att det djuret Herkules, som jag några dagar ridit uppå, stöter för mycket. Jag har i dag talat med Franz Kunnin-ger, och han skall göra mig qvitt kreaturet; fastän kanske blott för hälften af summan, som det kostat. Men jag frågar ej derefterj bara jag blir det qvitti8

Axel och

Axel till Anna.'

Anna!!!

Anna till Axel.

Axel !!! Jag har brännt upp min nya hatt.

Jag tror, att Tante skulle taga emot, om någon kom på visit denna afton, det vill säga någon gammal herre; unga tycker hon icke om. Jag tycker likväl, att en ung, som smyger sig in bakom en gammals rygg, ej skulle göra någon elak effect.

Axel till Anna.

Min engla-fiicka, hvilken lycklig sammau-träffning af omständigheter. Din Tante tar e-mot visiter, oeh min förträffliga Farbror vill i afton gå på visit. Han borstar dammet af sig med en ifver, som jag kunde kyssa honom för.

Han har föresatt sig, att bekantskapen i dag skall börjas, emedan hau märkt, att hans betjent gör sin cour till din Fasters huspiga, och det säger han, vill han göi'a slut på.

Jag har gifvit gubben åtskilliga lefnadsreg-lor. Jag har sagt honom, att nu för tiden kyssa herrarne alltid alla damerna på handen.Anka.'

Han sade, att det var ett dumt mode. Jag finner det fullt af genie. O Anna, jag får då kyssa än en gång din hand, — din hand, —

o förtjusning!

Kommer nu någon Herr P., så slår jag ihjäl honom.

Axel till Anna!

i

Millioner år vill jag ge för en afton, sådan som gårdagens.

Anna, du såg ut som en engel med ditt lockiga hår och din hvita klädning, — och en engel, en god, tillbedjansvärd engel, var du for mig, gjorde mig till den fyckligaste bland varelser, som andas jordens luft. Hvad jag är lycklig! Hvad du måste vara det, som gjort mig så! O, gode Gud! hvilka minuter af himmel har man ej på denna jord, om hvilken man säger så mycket ondt! Litet drömde väl min goda Onkel och din söta Xante om, att medan de i soffan vid lampskenet arbetade på artt slå opp en förlofning, så knöto vi i skynv-ninggn vid fönstret en annan. Jag är som en arman menniska, sedan jag på fingret känner din ring. Anna min! min Anna! O hvilken god och adel varelse måste jag ej bli!A x ei. ocn

Axel till Anna»

Hvad liimlen är klar, hvad luften är frisk? Jag behöfde andas; min sällliet tryckte mig. Jag gick ut, dansade nästan staden igenom, sjöng högt, fick alla menniskor att gapa på mig, och hade lust att omfamna alla menniskor. I mitt bröst är en sällliet, som kunde lyckliggöra en half verld. Anna, hvad jag älskar dig!

Anna till Axel.

Äfven jag är ousägligt lycklig. Männen älska väl häftigare, men om bättre, om mera troget. ; , . Axel, — det fa vi kanske ännu se på oss. Äfven jag känner mig bättre och ädlare. Jag vill blifva god, mild, sann, med ett ord, en verkligt älskvärd qvinna, för att göra Axel lycklig. Derpå tänker jag nu ehvad jag går, står, sitter, syr, spelar, sjunger eller läser, hvilket gör, att intet blir rätt och i rättan tid gjordt. „Hvad kommer åt dig, flicka?“ frågade nyss min Faster; „jag tror du har feber, dina ögon lysa så . . . känner du något ondt i hufvudet?“ „Jag känner snarare något omkring hjertatsvarade jag. Genast måste jag ta in en god portion Prinsens och Hoflmans droppar. Du skrattar? Jag med. Ak na.

Axel till Anna.'

„Hvad kommer åt dig pojke, livad tusan är du sa tankspridd för?“ frågade mig i går min hulda Farbror. „Skall du skrifva på detta sättet? Papperet upp och nervändt, pennan upp och nervänd! Pojke, jag tror du är upp och nervänd sjelf!“ — „Ack Farbror ... har Farbror någonsin varit kär?“ — „Kär, pojke?^ — „Jo, men då tänkte jag också gifta mig.“ „j,Ja, det tänker jag också göra/? — „Också göra? Har man hört på maken! Låt se, 12 sk. för att hålla bröllopp med; 12 sk. för att sätta hushåll med; 12 sk. och Guds barmhertighet att lefva utaf för resten af lifvet. JSå jag gratulerar, solsken till middagen och månsken till qvällen, se det blir man fet på!u '

Fatalt, när personer, som naturell nekat all slags urskiljning, vilja göra sig q vicka! Fatalt, att han just skulle råka på att räkna till precis 36 sk.!

Anna till Axel.'

Såg du hustrun och barnen det Inidt öfver gatan? Hvad de voro eländiga! Jag kan ej hjälpa dem, jag har nu intet; men du?.22

Axel och

Axel till Anria^

Jast fick jag penningar för Herkules, ocli mer än jag trodde. Hvad behöfver jag ridhäst, jag kan ju gå! Jag springer!

Axel till Anna

en dag' sednare.

De äro hulpne, ej för ögonblicket, men som jag hoppas, för alltid. De ha husrum, kläcker, föda, arbete; de kunna och vilja arbeta. Deras fröjd talar jag ej om, den liknade genom öfvermåttet, sorg. ,

Jag bad dem välsigna dig. Jag är rätt innerligt lycklig!

Anna till Axel.

En korg full méd blommor» och frukter nederst i botten, fem rader skottska perlor blefvo i dag på morgonen hämtade till mig af en främmande liten flicka. „Från livem?“ Hon visste icke, hon hade endast fått befallning, att lemna den till mig. Axel, det är från dig, det vet jag. Axel, Axel, sådana presentei* ifrån dig, som har så litet för dig sjelf! Jag kan ej taga emot dem. Anka.

23

Axel till Anna.

Om du vill skafia mig .gallfeberså säger * du nej. Goda Anna, att du emottager detta lilla, är min belöning, (min.,

hör du), min, för det jag, mera likt en gast än en människa, farit omkring hela dagen (blott för pura menni-' skokärlekens skull) utan att äta en bit, stör som ett knappnålshufvud, och till råga på allt, fick till supé en dryg sparlakans-läxa af min Farbror.

t . . •

;t Var fullkomligt lugn för mina fmancer. Än penningarne för Herkules då, — skulle de . räckta till ingenting? Jag har öfver. Jag kan 1 hushålla, min nådiga!

Anna till Axel.

k För att frälsa dig ifrån gallfeber, skall jag ^ väl denna gång taga emot dina skänker. Men f. gif mig inga flera, jag ber dig åtminstone tills

„ vidare !

tli _____

il ^

I Axel till Anna.

S[När skall då den tiden, den salla tiden | komma, då jag får rätt att ge dig allt, och du ej mer får rätt att säga nej ? När skall den tiden komma, då jag slipper nyttja pennan,ÄXEL OCH

som mina känslors tolk? När skall jag få tala yid dig, när skall jag fa se dig? .

Detta är för mig den Gordiska knuten j soni jag fåfängt sträfvar att upplösa. Jag liar den största lust, att likna Alexander, och genom en enlevering skära af den med ens. Jag har efter fruktlösa försök i väl halfannan veckas tid, funnit omöjligheten af att på något vanligt och naturligt sätt, komma till dig. Nu har jag de mest desperata förslager i hufvudet. Du har väl hört talas om den genifulla mannen, som tände eld på huset, för att få omfamna sin älskarinna. Hvad tycker du om honom?

Anna till Axel.'

Att han var, är och blir en mordbrännare.' och jag har den största fasa för en sådan.

Axel till Anna.

Sätta en stege upp mot ett fönster," och sväfva uppfor och in på kärlekens vingar, är och bar en sårande tjuf-tournure, — men Anna, — att i en luft-ballon göra sin visit,1 liar, tror jag, ej blifvit brukadt sen den turkens tid, som, enligt Persiska sagan, under Ma-Anna.'

25

Iiometlis namn, så besökte sin sköna. En o-möjlighet vore det inte, och jag ser möjligheter i allt, utom i alt längre lefva utan att se dig.

Anna till Axel.

För alla hedniska resande uppfor stegar, eller i luftballoner är jag ej hemma. Jag för-, klarar, att jag ej vill känna, ännu mindre äl-, ska någon sådan.

Axel till Anna.

Hvarföre visar du dig aldrig i fönstret, hvarföre går du aldrig ut, hvarföre tages det aldrig emot, hvarföre läser du dig så envist och evigt inne ? Är det för min skull ?

Anna till Axel.

Bästa Axel, min Faster är ganska sjuk, det vet du-, jag lår intet ögonblick gå ifrån henne; det är med möda jag smyger mig till att skriva till dig, och ber dig för Guds skull hvarken bränna upp mig eller slå sönder mina fönster. Tror du, att jag mellan droppflaskor och recepter finner mig ha förträffligt roligt ? men

3Axel och

det enda jag kan göra, det enda äfven du bör göra, är att vara stilla och af bida tiden.

Axel till Arinal Vara stilla! Så gerna hade du kunnat säga det at stormen, som nästan gör att hela huset runkar, och som jag kunde vilja skulle kasta omkull det, om den med en fläkt af kärlekens anda i mina armar ville kasta.... Anna, du får ej taga så noga det jag nu säger, — jag är i fejd med ödet, och vill ha det med ondo eller godo att ge vika.

Axel till Anna.'

Menniskorna ha ju ej leopard- och tiger-hjertan i sina bröst, min Anna! Tror du, att om vi yppade vår kärlek för våra slag tingar, de -icke skulle tillåta oss att få någongång se livar ann an ? Anna, du'är min sol, mina ögons ljus. Om du länge döljer dig, så är allt stock-mörker omkring mig.

4

Skola vi våga försöket; vi ha så litet att förlora dervid, så mycket att vinna. Säg ja!Anna.

27

Anna till Axel.

Du har rätt, Axel. Vi böra våga försöket. Tala först du med din Farbror, och då jag får höra hvad han sagt, skall jag få bättre mod till att yppa mig för min Tante. Hon är nu något bättre.

Axel till Anna.

’,Tala du med din Farbror.“ Det är ra-' satfde lätt sagdt, men gjordt — ah, det är något helt annat. Vet du, min Farbror är en man, som har ett eget humör, och särdeles, rätt särdeles ögon. Dem kan han spanna uti en, så att orden i evighet komma ur halsen på den stackarn, som börjar säga honom något, som ej behagar honom; och sedan upp-J står ett oväder, som visst icke kan jemioras' mt>d något i Sverige, endast med de orkaner, som rasa på Vestindiska öarna. Emedlerticl skall jag sy mig en pels af Jobs tålmod och Salomonisk vishet, och våga försöket.

Anna till Axel.

Nej, nej bevars! Om du tror, att det skulle så misshaga honom, och du ej har cou-28 Axel och rage i,' ^ k . så är det bäst, att vi lå hela försöket ur hågen.

Axel till Anna.

Äfven ganska lätt sagdt. Men förr än jag öfverger ett engång fattadt beslut, — må orkaner sju gånger värre, än den jag nu går att trotsa, blåsa mig samman och sönder. Farväl, jag är nu rustad till strids, och . . . går!

Anna till Axel.

Vänta, Axel, vänta! Ack, min goda vän, jag fruktar att detta är ett förhastande. De kunna visst aldrig samtycka. Vi äro ju båda dessutom ännu så unga.

Axel till Anna.

Jag blir på milt tjugondeandra år, då jag i höst fyllt ett och tjugue, således myndig. Du är sjutton, fyllda allaredan.

Anna till Axel.

Det är sannt och kanhända vi äro gamla nog. Men ack, Axel, detla är det minsta. Jag inser tusende omöjligheter. De kun-A nn a. 29

na ej — våra släglingar kunna visst ej samtycka till någon förbindelse oss emellan. Vi bå ju ingenting, min vän. Du har ingen syssla, inga penningar-, jag är likaledes utan ali förmögenhet. Det vore — det är ju dåraktigt, att i så fatta omständigheter vilja gifta sig. Låt oss vänta, min vän, och väl betänka oss, innan vi våga ett steg, som jag

nu börjar frukta, kunde vålla vår skillsmässa för alltid.

Axel till Anna.

Jag skall snart få mig en syssla.

Anna till Axel.

Vänta då till dess.

Axel till Anna.

Som du befäller. Jag måste beundra ditt tålamod, din försigtighet.

Anna till Axel.

Du är väl ej ond?

Axel till Anna.

Jo.3a Axel och

Anna till Axel. Hvarföre bästa Axel, hvarföre?

Axel till Anna.

Ah lappri!

Anna till Axel.

Axel, du gör mig verkligen ganska ondt.

Axel till Anna.

r

Uppehåll ex icke, mademoiselle, med att skrifva meningslösa rader. Löjtnant Papperto kunde bli otålig. Jag såg honom, för mer än en half timma sedan, gå till herrskapet.

Anna till Axel.

Om Löjtnant Emil Papperto gör sin visit hos min Tante, och hon vill ta emot honom, så kan jag ju ej köra ut honom. Min goda Axel, var du lugn!

Axel till Anna?

p

Ah, var du lugn. Jag skjuter mig icke; ej heller dränker mig, ej heller hänger mig, ej heller förgiftar jag mig. Ah jag är lugn —Anna. 5 i

lugt och tranquil, som du. Jag endast funderar på, hvilken vest, röd eller grön till färgen, skall bäst passa en lycklig friare-fysionomi. Jag medger, att naturen ej skänkt mig ett rödt och hvitt porcellaines-ansigte, som Lojnant Pap-pertos, och de damer, som tycka om ett sådant, måtte finna ett brunt och bistert, mindre behagligt. Men det finnas de, som ändå kunna rätt väl fördraga ett af det slaget. Jag ärnar mig nu till Mullitons. Betty Mulliton är verkligen en rasande täck flicka.

Anna till Axel.

Jag gratulerar. Om du ej ännu är deciderad i anseende till vesten, så ber jag dig nyttja den i medföljande paquet innelagde, som jag stickat åt dig, eller snarare, som jag köpt åt dig, ty livar maska kostar en secund af min nattsömn. Jag tror, att den rätt väl skall kläda ett brunt och bistert ansigte. Min helsning till Betty Mulliton!

Anna till Axel.

För Guds skull Axel, huru är det? Man har åderlåtut dig! Du är sjuk! Jag är det nästan af oro. Axel, Axel, hvad du

är vild och oförnuftig!³²

Axel OCH

Axel till Anna?

Vid litet svalare blod och litet lugnare sinne, skyndar jag att säga ett ord, som man i min barndom förgäfvades med stryk sökte bringa öfver mina läppar; för att undvika hvilket jag i sednare tider slagits, och som jag nu vid dina fötter niin Anna, engel af godhet och tålmod, längtar att utropa, och det är: förlåt, o förlåt!

Anna till Axel.

Doctorn hör jag, har förbudit dig att tala, och förordnat några dagars stillhet och lugn. Var lydig, min bästa Axel, och visa derigenom, att du håller af mig.

Tänk ej heller på något ledsamt. Jag gör mig till din osynliga sjukvakterska; kommer och sätter mig vid din hufvudgård i min hvita klädning och mina ljusa lockar, som du sist var så nöjd med. Se på mig får du intet, den gröna sänggardinen drar jag för. Du måste slumra, och då vill jag sjunga för dig en liten vaggvisa, hör . . . eller snarare hör intet, utan sof du!

„Unga Axel har jag kär;“

Anna sjöng med suckar tunga, A N N A.

33

Ty hon tänkte, „Axel: unga, Herre Gud! så svartsjuk är.“

„När lian kan som fasteman, Ack så Lård och svartsjuk vara, Hur skall det sig sammanpara, IN är vi hustru bli och man?(<

„Skall jag gråta alla dar,

Axel alla dagar banna?

Grymma Axel, falska Anna! Sälla afundsvärda par.tē

*

Axel, ja jag har dig kär,

Men skall så vår sällhet blifva? Bäst att slraxt på bålen gifva Äglenskapet, visst det är.

Axel till Anna

Axel hörde Annas sång,

Ville harmonien ej störa;

Tyckte visan god att höra 5 Blott alt den var någol lång.

Så sjöng han med manlig röst: „jAnna vill du ro mig hämta,³⁴ Axei, och

Aldrig med min låga skämta j Den är lifvet i mitt bröst/

„Och hvem bättre kan an du Svartsjuks-yrån från mig drifva,

Salig ro för evigt gifva?

Söta Anna, blif min fru.**

Anna till Axel.

Anna hörde Axels sång,

Tyckte näsvis nog den vara,

Sade: „derpå ..skall jag svara,

Axel, dig en annan gång.“

Axel till A nu a. Icke så goda Anna; icke sä, men sä här:

Anna smak i rådet fann,'

Som förnuftig tog det an,'

Blef god hustru åt god man,

Derpå onaturligt vann.

Anna till Axel. Nå, som du vill. Sjuka bör mah ej motsäga. Tag då och då en thesked af detta Äp-Anna; le-gelée,' som jag skickar digJ och som jag kokt åt dig. Det skall göra dig godt.

Axei till Anna!

Anna, jag är melancholisk. Fåglarne qvit-tra utanför mitt fönster och bygga bon under taket. Jag maste ligga till sängs, — det enda roliga jag har; är att säga doctorn ovett och slå sönder hans medikaments-flaskor, som ingen styrka ha uti sig.

Anna till Axel.

Roa dig snarare med att läsa denna lilla bok, som jag skickar dig; der står goda och sanna saker. Ofta när jag varit nedslagen och stämd till att se allt mörkt; när alla själens strängar hos. mig råkat i disharmoni; har läsningen af en god bok stämt dem åter, och vid deras ljuft klingande harmoni har jag tänkt,

Böljan stiger, böljan sjunker åter

Under jullen uppå lifvets flod:

Lat oss hoppas! svag är den som gråter;

Lat os? hoppas! Gud är vis och god.³⁶

Axel och

Och om än för siunder stormen ryter,

Natten mörknar, allt blir hemsk och tungt; Se en vink, och floden stilla flyter,

Himlen klarnar, vinden andas lugnt.

Och de rika, hlomstevklädda stränder,

Vinka seglarn på den stilla flod.

Dit han styr, med tacksamt knäppta händer, Glad han säger: Gud ar vis och god!

Axel till Anna.

Det är han, det är han, och du är en engel , Anna. Men svårmodighetens ande har nu engång i dag bemäktigat sig mig till kropp och själ. Jag tänker nu eller snarare grubblar fö? mycket, för att kunna läsa. En fatal blandning af gråbruna och svartfärgade föreställningar, omgifva mig i min ensligiet, som vålnader, uppstigna ur svarta Tartaren. Hvad skall det blifva utaf dig Anna, med denna Tante] snål och hård, som ej vill öppna sina dörrar för unga, hyggliga männer ? Skall du år från år sitta med henne, torka som hon, bli suiv ögd som hon (hvad under då du ej ser annat an henrje) och smittas af hennes hosta?

\Anna.

mina bli orediga? Hvad, säg mig, hvad?

Anna till Axel.

Hvad som helst utom ovärdiga, otacksamma varelser. Axel, du får aldri g mer ur denna ton tala om min Tante. Hon har sina mindre goda egenskaper, men hon har äfven sina goda, och menar mig dessutom väl, det vet jag. Heldre än att förlöjliga hennes ålderdoms bräckligheter, ville jag ha dem sjelf. Din Farbror Axel har, som du sjelf sagt mig, gjort dig mycket godt.

Axel till Anna.

O, de äro båda englar utan tvifvel, rigtiga ljusens englar, men som låta oss sitta i stockmörkret. Jag är sjuk och ledsen.

Anna till Axel.

Axel, jag är så glad i dag. Jag har så goda förhoppningar! Hvarifrån och huru? hör. Jag var i går i kyrkan. Luften var kall, vin-

438

Axel och

dert stormig. Faster ville ej lata mig gå. Jag bad och bad, till dess „nej mitt kära barn“ ändtligen förvandlades uti „nå, så må du fa ga da, envisa stycke!“ hvilket uti mina öron lät rätt harmoniskt.

För hvem jag rätt innerligen bad i kyrkan,5 lär du väl kunna gissa. Jag bad så af innersta hjertat, så hoppfullt, som någonsin ett barn kan bedja en allgod fader. Då jag med djup andakt tillika med församlingen steg tipp, för att sjunga det himmelska Halleluja, bröt en solstråle klart och underbart fram genom kyrkfönstret och upplyste Westins herrliga Altartafla. Tron, kärlekens och hoppets englar, knäböjan-de kring den Uppståndnes graf, stodo på en gång så lefvande, så öfverjordiskt sanna, att man tyckte dem öppna läpparne och förena sig i vår lofsång. I mitt hjerta uppsteg, mäg-tig och ljuf, en innerlig öfvertygelse: allt skall annu bli godt! och obeskrifligt rörd, böjde jag mig ned, att för dig och mig emottaga den högtidliga välsignelsen. Axel, allt skall ännu bli godtj

Axel till Anna.’

For din skull, min Anna, ljufva engel, skall jag bli välsignad och genom dig.A N N A.

og

Äfven jag har i dag i min själ blott glada känslor, ljufva förhoppningar, gamla, goda, bekanta, mig hjertligt välkomna. Jag har su-tit uppe vid fönstret, smakat af ditt förträfffi-gau äpplegelée, och sett hur en klar Mars-sol bortsmälte isfrosten, som den kalla natten lagt på vår grannes jernplåt-tak. Derunder phiio-sopherade jag så här: Såsom himlens ljus och värma låta nattens isslöja försvinna, skall äfven derifrån en bättre lyckas strålar genombryta den nattliga frostdimma, som skymmer vår sällhets perspectiv. Jag såg så länge och så aningsfullt deruppå, att jag slutligen uti en af de figurer, som solens segrande, framskridande strålar bildade i den motstrufvande isen, tyckte mig tydligen se bugten och formen af min egen näsa. Litet längre bort, lätt vid skorstensfoten, igenkände jag med förtjusning, bildningen af din hvita, mildt rundade panna, som blygsamt tycktes draga sig undan solens kyssar. O Anna, jag måste visa dig engång, hur sött det såg ut j jag skall föreställa solen.

Anna till Axel.

Jag försäkrar dig, att jag ej är nyfiken. Du ar då åter uppe, hvad jag gläder mig! Det4o Axel ocix ma i dag hända mig hvad fÖrträlligt som helst, (blott det ej rör dig), så skall jag skratta deråt.

Axel till Anna.

Ha ha ha ha! Vet du öfver hvad jag skrat- ! tar? Öfver mig sjelf, min engel. Jag har så goda förhoppningar och

aningar, att jag skulle finna det helt naturligt, om nu plötsligt genom dörren skulle stiga in någon god vän, och säga: „Axel, du har blifvit en stenrik

mau.“ Jag tror ej heller det skulle förvåna mig, om genom fönstren skulle segla in små Amourer, som åt en stackars Amoroso hemtade talismaner, för att befälla öfver alla lyckans håfvor; ej heller skulle jag mycket gapa, om i i en hast taket skulle öppna sig, för att låta inströmma guldregn, allt tycker jag är möjligt i dag, intet skulle förvåna mig. Jag har till välkomnande af mitt främmande, öppnat min dörr och mina fönster, och under det jag skrattande promenerar fram och åter i rummet, kastar jag då och då en frågande blick i taket.

Axel till Anna.

FÖrb.....drag! Ber dig om förlåtelse,

men jag är vid elakt humör. Jag har måstAnna.

41

stanga dörr och fönster . blef stel och

styf af köld och drag, i alla lemmar. Ingen kom. Och i stället att höja min blick till taket, har jag så noga granskat golfvat, att jag efter moget pröfvande j kan försäkra dig, att det måtte varit en erzslarf, som lagt det, emedan ingen tilja är lika i höjd eller bredd med den andra. Jag måste nu gå ut och hemta luft. Jag är frisk, jag vill vara frisk; Farbror och docLor må säga hvad de vilja.

Axel till Anna.

Anna, Anna, min Anna, min Anna! goda Anna, förträffliga Anna, engla-Anna! Anna, min Anna, min fästmö, min hustru, sjung, hoppa, Juckhej, victoria!

Anna till Axel.

Axel, Axel! obegripliga Axel! Hvad ar å färde, livad står på?

Axel till Anna.

Jag har syssla, jag har syssla!!! Han kom, den förträffliga vännen, den himme-lens engel, in igenom dörren. Jag höll på alt42

Axel ocii

skuffa omkull honom, då jag skulle gå ut. O hvilken vän! Det är han, som cederar mig sysslan, som varit honom tillbjuden, och lönen, emedan han ej behöfver den. Han är rik. Han har gjort mig så. O visa mig nu en dödlig, lyckligare än jag; en Älskare, hvars . . . fast måhända, dock — om han redan vore gift karl. Men det skall jag äfven bli inom kort; . . . om du vill, min Anna, . . .

o Anna!

Anna till Axel.

Goda Axel, är det möjligt? Är det verkligen sannt. Knappt kan jag tro det, fatta det kan jag ej. Axel, min goda vän — skola vi verkligen bli lyckliga?

Axel till Anna."

Vi skola bli det. Mitt hela skall egnas, att göra din sällliet, och din skall alltid bli, som den nu är — min. Vi kunna när som helst gifta oss. Jag har en honorabel syssla. Lö-ien är väl ej stor, . . . men våra behof skola vara få. Lifvets bekvämligheter äro gjorda mest för gammalt folk, som ingen hjertats säll— het mer kunna njuta. Då man ej kan älska 'Anna^

43

och älskas mer * ", . godt, då är det bäst att sofva, och hvilande på mjuka sofior drömma, att man är lycklig. Vi,

min Anna, som i lifvets maj fått plocka dess skönaste blomma, vi skola vakna njuta sällheten, och vara lyckliga, äfven om vi vore fattiga, ja, om vi än måste umbära allt. Minns du, hur vi vid Medevi med rörelse läste om detta ägta par, som ännu efter 25 års sammanlefnad, ansåg sig så obeskrifligt sällt? O min Anna, minns du det?

Anna till Axel.

I sanning bästa Axel, — ne;.

Axel till Anna.

o

Åtföljde af en vän, promenerade Herr L. och hans fru genom en skog; de blefvo der varse några Zigeunare i den uslaste belägenhet. L:s van beklagade dessa arma varelser, hos hvilka förenade sig alla naturens fysiska plågor. „Ts'å väl, sade Herr L., om, för att få med henne (sin hustru) tillbringa mitt lif, jag hade måst underkasta mig ett sådant tillstånd, som dessas, så skulle jag ha tiggat sedan trettio år, och vi skulle ändå ha varit mycket lyckliga!⁴⁴

ÄXEtI OCH

Ack ja, utropade hans hustru, äfven så hade vi varit de lyckligaste hland varelser!

Hvilka ord, min Anna, hvilka ord! De utsädes under Englands himmel. Låt oss bli värdiga, att en dag säga dem under Sveriges.

Anna till Axel.

För Guds skull . . . bästa Axel . . . ! du menar väl icke . . . ? Jag förslår ej rätt hvart du syftar, . . . i . . . men nog bekänner jag, att svälta, hysa och tigga, skulle synas mig mindre roligt. Hvad menar du? Zigeunerska blir jag aldrig, det säger jag dig, vore det äfven blott för den horribla läi'gens skull.

Axel till Anna.

Är ej heller nödigt. Ingenting skall hindra min hustru från att vara snöhvīt, så till kropp som till kläder.

O min älskade Anna, slå ej med kallt uträknande verlds- och småhets-sinne, till j-or-den, mina sköna sällhets-tempel! Låt oss bli lyckliga, ej för andra, men för oss sjelfva! Vill du, så kunna vi det visst. Min lön är visst ringa, som jag redan sagt, ett intet emot Anna. ⁴⁵

livad jag önskade kunna tillbjuda dig. Trehundrade Riksdaler Riksgälds är vår årliga inkomst. Det är visst litet, ganska litet, men din kloka hushållning, min spai'samhet och ordning skall likasom töja ut hvar styfver. Menniskan behöfver så litet för att lefva, . . . sjelfva lifvet är ju så kort. Med liten egendom har man få omsorger; ju mindre omsorger, ju mindre sorger och bekymmer.

Med liten barlast, far lätt och lustigt jul— len öfver ömsom stigande, ömsom sjunkande böljor. Låt oss modigt stiga uti: vinden är gynnande, stränderne blomsterklädda, himlen molnfri, och framför oss går kärlekens milda stjärna, som lyser oss fram till hamnen. Jag är nu mycket upprörd; efterhand fikall jag för dig utveckla mina planer.

Anna till Axel.

Min goda Axel, på lifvets haf blåsa sällan 2efirer, . . . der tumla rätt vilda stormar. Jag fruktar mycket, att julen utan barlast skall kastas omkull vid första vindstöt.

Axel till Anna.

Om maii är rädd och poltron — ja, — om man förlorar jemnvigten vid minsta pust.⁴⁶

Axel och

Men bort med liknelser! De förvilla blott; j jag vill gå rakt på saken.

Jag har (du vet det) en liten gård nära staden. Den är val liten, ganska liten och knappast värd 300 Riksdaler; men man kan allt för väl bo der. Tak öfver hufvudet var allt livad våra förfäder fordrade, då de byggde sina hyddor. Och hvad voro de icke för härdigt och härligt folk. Vi äro mindre och vi ha mer. Två rum och kök har vårt lilla sällhets-tempelj ett grönskande potatoes-fält om-gifver det, och en trädgård, der lätt de skönaste fruktträd, de vackraste blommor kunna trifvas,, förvandlar hela det lilla stället till ett verkligt paradys. Ett litet hönshus . . . Anna, jag föi> låter dig ej, om du skrattar.

Anna till Axel.'

Jag skrattar visst icke, bästa Axel.

Axel till Anna.

Ett litet hönshus ville jag säga, är äfven på stället, och dess trefliga innebyggare skola göra oss både nytta och nöje.

Hvad inredningen angår, så, bort från mig du Luxus och fördömda öfverflöd, som gjort Akna:

47,

mitt fädernesland fattigt! Far hän falska begrepp om hvad som passar, som är hederligt j om b vad som är anständigt; föraktliga fördomar, som alla blott upprepa: man skall göra so in andra, faren hädan! Till er vänder jag mig, enkla seder, forntidens ära, måttlighet och tarflighet, förfäders lära, varen välkomna och herrskan i mitt stilla hem. En soffa af trä synes mjuk, då man der sitter vid den älskades sida, och en skål mjölk, en enda en~ kel rätt, framsatt af din hand på ett bord, vid hvilket en vän, en vän som vet värdera livad rjedliga hjertan bjuda, ej skall vägra att taga sin plats o hvilken måltid! Konungar, Kejsare, bjuden mig in i edra gyllne salar! Stolt och föraktande skall Annas tyckliga make svara, nej! O min ljufva Anna, i detta lilla, jordiska paradys, huru fort, huru sällt måste ej våra dagar framflyta! Hand i hand genom lifvet vi vandra, och vid lifvets slut, så ljuft i hvarandras armar vi dö! Men förlåt, jag vill ej uppröra dig, gråt ej min Anna!

Anna till Axel.

Jag gråter visst icke, bästa Axel!48

Axel ocii

Axel till Anna.

Våra kläder böra vara enkla, som vår föda, och hela vårt lif. flvitklädd måste du alltid vara; du är då så lik en engel. Trädgården sköter jag sjelf, gräfvver, rensar, plante- j rar och vattnar, med din tillhjälp, de dagar, som jag ej i staden sköter min syssla. Inomhus ordnar och regerar oinskränkt inin alltid flitiga, alltid omtänksamma lilla husfru. Då jag återkommer från mitt utarbete eller ifrån staden, skall din harpa och din rost flytta mig i himmelen, eller fortära vi tillsammans en enkel måltid, som vår aptit och vår glättighet kryddar. Om aftnarne, då stora verlden under gäspningar söker nöjet, der det aldrig funnits, på supéer, der moralisk svältkur hålles, eller på baler, der man dansar som på dagsverke, om aftnarne läsa vi tillsammans Tegnér's poe-mer, Coopers och Walter Scott's romaner, och njuta, under det vi förädla våra hjertan, alla de nöjen, som snillet kan skänka inbildningen , känslan och smaken. Spektaklerne fa vi ej försumma; för att se Almlöf spela, bör man snarare försumma att äta och soffa. Vi äro således som oftast der. Men en piga måste du ha, det är sannt, ty du får vid spisen hvarken bränna ditt ansigte eller dina händer. Dess-utom maste du alltid vara med mig, då jag är hemma. O Anna, säg, skola vi ej vara obeskrifligt lyckliga ?

Anna till Axel.

Jag hoppas det visst, min goda vän," om just alldeles pä. det sätt, som du uttänkt, vet jag icke. Jag fruktar, att den som minst passar för ett enkelt lierdelif, är just du; dess--utom är detta nog besynnerligt sammansatt.' Minns du, livad du engång sade mig, din Farbror gaf dig i handpenningar årligen?

Axel till Anna.'

För tus . . . (jag svor intet), jag kommer

ili a g det riu. Fulla trehundra Riksdaler,1 jemt min hela, nya lon, . ; :• . och detta var alltid rent slut, vid årets slut. Men eiisla-

' O

Anna, som gift skall du få se helt annat, då skall jag bli onaturligt hushållsam, — se på hvar styfver.

Anna till Axel.

Mycket roligt för din hustru! Gerna baU sta Axel, ville jag äfven se på hvar styfver,

.5.5 o

Axex* och

och toja ut hvarenda en, men med allt det,' fruktar jag, om vi följa din plan, att vi småningom närma oss likheten med ett Zigeuner-herrskap. Minns du, att du dricker tre koppar Caffé livar morgon, och då du en afton var hos oss, såg jag, att du ingeii föraktäre var af en ganska ofverflödig proportion rån och skorpor, till tre koppar The.

Axel till Anna.

Jag skall hädaneftär äta hafversop^a alla mornar, och ölost alla qvällar . . . doppa spisbröd, efter du tror det andra blir för dyrt. Du har rätt. Man bör, som patriot, dessutom afsäga sig bruket af alla öfverflöds-artiklar, som ej frambringas af fosterlandets jord.

Topp Anna, vi äta (ett år till denna manad) , hvar morgon en spilkum hafversoppa,* hvar afton en skål ölost, i vårt lilla paradis! Det är dessutom mycket bättre för både hy och hälsa, än det välsignade thé- och caffè-pja-sket. Och smakte det äfven Cliina och rha-barber

Hvad Anna Hebe skänker i Skall allt. för Axel nektar bli.Anna.

5!

Anna till Axel.

Hafversoppa har jag ganska svart att svälja, ocb ölost är nu engång för alla min aversion.

Axel till Anna.

Den som föraktar, att med mig dela en spilkum hafversoppa, föraktar helt säkert äfven (och det har jag nog från begynnelsen märkt) det lilla jag eljest kan bjuda . . . mitt hjerta, min hand. . . Det är sannt, att det är så ganska litet. Jag dåraktige, som kunde vara så oerhördt dristig som kunde tro >. . . men jag börjar inse min förvillelse!

Anna till Axel.

Om jag just ej äter gerna hafversoppa och ölost, så hindrar det icke, att jag ju kan nöja mig med litet kall mjölk mornar och aftnar,

i stället för cafle och thé. Ja, en skål kall mjölk och ett stycke spisbröd, skall smaka mig förträffligt. Det är allt hvad jag behöfver.

Anna till Axel.

Det lilla, nätta huset, och trädgården (som blir) finner jag förträffligt trefliga; men nog52

Axel ocn

har du, bästa Axel, i din Ömma partiskhet, trott 111ig om en nog vidsträckt verksamhets-förmåga. Jag genomser, bäfvande, alla mina tillkommande åligganden. Vara hvitklädd alltid och gräl va i trädgården, städa, sopa, spinna, väfva, koka i sällskap med en piga, spela på harpa och sjunga, ordna och sköta allting inomhus, och ständigt vara med dig, då du ur hemma, (hvilket jag ville hoppas, blir den större delen af dagen), mata hönsen, iara på

spektaklet, läsa romaner med dig, med ett ord, vara på engång sex eller sja personer. Min goda Axel, du och många andra med dig, som fordra för mycket af sina hustrur, få väl ha tålamod med dem i framtiden.

Anna till Axel,

en dag sednare.

Jag fruktar, att du är missnöjd, Axel. Men denna gång, min goda vän, har du väl litet 0-xätt. Dela ljuft och ledt med dig i lifvet, är min innerligaste önskan, det vet du. Blott för din skull ville jag, att det ljufva måtte vara öfvervägande, och din målning af vår framtid ger mig föga hopp dertill. Du ser genom ett brandgult färgadt glas, som visar föremålen Anka.

53

hvarken sannt eller rent. Jag skall alltid saga dig sanningen, Axel.

Anna till Axel,

en dng sednare.

Emedlertid ; !; . vore det en möjlighet och om din Farbror och min Faster tillåta . . . skulle jag visst icke säga nej. Yi äro ju unga, vi kunna arbeta. Endast vi ur din räkning lä stryka ut den alltid hvita klädseln, musiken, spektaklet, och den så angenäma, så välgörande, men, i så fatta omständigheter, lör mycket tidsödande läsningen.

Anna till Axel.

Verkligen smakar hafversoppa ej så illa, . . . och ölost drack jag i går aftons friskt.' Det smakar väl ej godt, men det gör kanske godt.

Axel till Anna.

Min engla-goda Anna, du skall aldrig smaka eller göra det aldra, aldraminsta, som du éj har en alldeles afgjord lust för. På vatten och bröd förtjente jag att sitta, om jag ville annor-54

Axel ocn

lunda. Ser du, himmelska flicka, så. alldeles tjocka allvaret var det väl just icke, med träsoffan, och den enda rätten och den enda pigan. . ' . Jag har, ser du, spekulation på min Farbror. Han skall väl för skams skull biträda oss något, då vi så capitalt hjälpa oss sjelfva. Min Farbror är långt ifrån att vara hårdhjer-tad; han håller dessutom rätt mycket af mig, det vet jag.

Anna till Axel.

Min Tante är visst äfven stundom god, och älskar mig ömt på sitt vis, det vet jag; hon har gifvit mig flera prof derpå. Möjligtvis skulle hon äfven göra något för oss.

Axel till Anna

Anna, vi skola tala vid de kära släglingar-iie, . . . är det icke så? Vi skola säga allt.

Skulle de säga nej, så.....Anna, jag har

din tro ... du är redan min inför Gud . , . och min blir du; menniskor skola ej skilja oss! Försöka böi'a vi likväl, att få menniskor att ' . . vara menniskor. Anna^

55

Anna till Axel.

Ja Axel, låt oss försöka, att beveka deras hjertan, emot hvilkas vilja och befallningar vi dock ej böi'a eller skola handla. Ja, låt oss försöka.

Axel till Aiina.' Nå väl! I morgon.

Anna till Axel.

I morgon!

Axel till Anna.

En dag sednare.

Min dyra Farbror är litet knurrig på morgonstunden i dag. Caffet var svalt, och nyheterna i tidningarne ej till lags. Regenterne bära sig dumt åt, säger han. Jag skall väl akta mig, att göra sammalunda. Jag måste vänta till litet längre fram på dagen.

Anna till Axel.

Min söta Faster är äfven vid ledsamt humör. Hon har förlagt en plåtsedel och slagit sönder en flaska eau de rose, men man skulle⁵⁶

Axel och

tro, att det varit jag, som gjort det. På tre timmar minst törs jag ej säga ett ord.

Axel till Anna.

Hela förmiddagen liar Farbror dundrat politik. Hyssland och Ottomaniska riket ha fatt påskrifvit ömsom. Jag har med outtröttligt tålamod hört derpå, och sagt, „ja, nej, så mycket bättre min Farbror“, eller „så mycket värre min Farbror“, allt som det passade sig efter gubbens ideer. Hvad lijelpste det? Han for-ifrade sig allt mer och mer, vände sig mot mig, tyckte sig i min person se en representant af turkiska nationen, blef rosenrasande, så att jag för att undvika, att få stryk som Stora Porten, måste i hast göra min retraite genom dörren. Jag är förträtad öfver den förlorade förmiddagen.

Anna till Axel.

Fem gånger har jag på denna förmiddag öppnat munnen, för att börja mitt lilla tal; fem gånger tillslutit den åter. Att be 0111 något, hade visst varit fruktlöst, ty min Tante

i sitt soffhörn med sammanknäppta läppar och ANNa? ⁶⁷

stränga Ögonkast, såg ut som ett lefvande nej! , . . Men i eftermiddag!

Axel till Anna.'

Nu är gubben fast, han skall intet slippa mig-' Han sofver middag. Jag skall väl vakta, att hvarken han går ut, ej heller nagon in till honom, innan jag fått säga honom, „jag älskar Anna, jag måste ha henne till hustru eller dö!“

Anna till Axel.

Axel, hur mitt hjerta klappar! Äfven min Tante sofver middag; då hon vaknar, skall jag tala; må hon ej väckas för snart, då är hennes lynne ej godt . , > tyst, MinetLe! jama icke så! se der caffegräddan, ät och tig! Ack der surrar jn en stor fluga . i ; sätter sig kanske på hennes näsa, . . - nej, — min goda engel förde den förbi! Godt, hon sofver lugnt. Men engång skall hon dock vakna ;;; och jag tala! Jag darrar under det jag skrifver.

Axel, livad mitt hjerta klappar! Jag hör det slå!

Det är plågsamt!

Känner du det så äfven, Axel?⁵⁸

Axei, och

Axel till Anna.

Mitt bjerta klappar visst både fortare och hårdare, än någon klockas pendel, men jag önskade, om ock det skulle kännas aldrig så plågsamt, att det skulle slå hårdt, som en kopparslagares hammare, för att kunna väcka och muntra opp min förträffliga Farbror, som, enkom mig till pina och plåga, sofver middag i ett. Intet är så odrägligt,

som att vänta, att lefva i ovisshet — att bereda sig. Jag har hostat, sjungit, larmat utaniör hans dörr, ... fåfängt, hvar gång jag lyssnar, får jag den forträten att höra honom snarka. Vore ej nyckeln ur dörren, kunde man komma in, och lätt hitta på något medel att ramla ikull Öfver soffan, eller något annat artigt manér för att väcka den sofvande. Men nu är det för rasande. Jag har lust att tända på mina gardiner, för att få eldtrumman förbi hans fönster.

Anna till Axel.

Var ej tokig, Axel, begå inga dårskaper. Min Tante sofver ännu eller låtsar sofva, ty hvar gång jag gått fram och tittat på henne, har jag sett klart öppnade ögon hastigt fara ihop och slutas till. Säkert har hon märkt, Anna.

59

att jag väntar hennes uppvaknande, för att säga henne något. Sofver din Farbror ännu?

Axel till Anna.

Ännu och evigt. Hans länge bullrande andetag liksom suga bort luften för mig, jag känner mig som i ett källarhvalf. Låtsar din Tante ännu sofva?

Anna till Axel.

Ännu allt jemt. Hvad skall jag göra?

Axel till Anna.

Sa i Herrans namn! nu har han vaknat och smugit sig bort, som en rotta rädd för katten. Jag hörde något sakta skrammel vid hans dörr; som jag störtade ut för att se efter, förnam jag nederst i trappan ett klifs klafs utaf galoscher, som brådslande skyndade ut genom porten. Jag sprang efter ropande, „min Farbror, min Farbror! jag har något att säga min Farbror!“ — „I morgon är också en dag!“ svarade han utan att vända hufvudet. Jag är desperat. Ian har märkt något. Axel, och '

Anna till Axel.

Ack, Axel, min Tante liar låtsat sofva ända tills nu. Det är sena aftonen, med henne den sämsta tiden på dagen, för att göra bekännelser. Må det då bli som din Farbror sade, i morgon! Ack jag tycker mig med detta uppsköt ändå vunnit något!

Axel till Anna En dags fruktlösa väntnings-pina j en sömnlös natt, se der min vinst. Meil i morgon !!!

Axel till Anna, '

vid midualten.

Jag kan icke sofva; Anna, jag har mörka aningar, — morgondagen skall ej hemta oss något godt. Jag har nu en ej obetydlig pen-ningesumma i mina händer, jag har sålt . . . men lika mycket, hvad gör det till saken. Anna skulle det . . . om våra . . . men derom är bäst att tala, se'n ödet sagt sitt.

Jag tror, goda Anna, att midnattens timma later mig se spöken. Anna, jag känner djupt, att om da ej skall gå vid min sida, blir hela lifvet för mig ett spöke, det vill säga ett fasansfullt intet! Anna.

Axel till Anna?

Klockan slår ett, Anna; detta slag ar vårt. Vi äro ett. I lifvets morgonstund ha vi förenat oss. Jag vet, att intet kan åtskilja oss. Hvarföre skrifver jag då så allvarsamt? Hvarföre är jag så dyster?

Axel till Anna.

Hvad natten? timmar skrida långsamt! Tankande på dig, skrifvande till dig, söker jag,, att vinga minuter. Nu, då allt är så tyst och stilla omkring mig, hör jag bättre stormen

i mitt inre. Jag kan ej begripa, huru allt kan vara så tyst, så stilla, så dödt, . . . är. ej delta verlden äro här ej

menniskor'* vaka ej i deras bröst passioner? Lefver jag ensam, ocli ha uti min själ allena förenat sig alla oro s-
andar, som flyktat ur hvilande bröst ? Min milda Anna, jag känner det, det är öfver ett stormigt haf, som din
milda anda skall gutas. Men då skall äfven allt bli frid!

Ax el till An 11 a.'

Jag har sökt hvilat . . . iåfängt! skild från dig, skall jag ej njuta den mera. Dessa hjer-

662 Ax Et- OCH

iats vingade slag — och hvart slag en känsla huru sträcka de ej, huru till evigheter göra; de ej niuuterne! Och
allt omkring mig är så lungt! Hor kyrkans klockor slå tu . . . j

skall då intet vakna ? ingen smärta, ingen kär- j

iek, ingen trånad genom natten höja sitt rop? Allt är tyst . . . jag vakar ensam. Dock fiatt-väktarns röst . . . men
huru liknöjdt förkunnar han ej verlden — att domen kommer!

Axel till Anna.

Det är morgon. Verlden vaknar, — jag ar ej mer så ensam. Det är dag äfven i min själ. Jag är lugn. Stunden är
inne. Det är

— Nu!

Anna till Axel.

Jag har fått hvad du i natt skrifvit till mig. Axel, kunde du tro dig vaka ensam? Hörde du ej mitt hjertas slag? O
huru besynnerligt-, att en sammansättning af träd, Diossa och kalk, hvad som för dig är golf, för mig tak, skal]
hindra tvenne mennisko-hjertan-, att förstå hvarandra! Ack vore detta nu dock litet längre borta-, jag darrar!A
N>" A.

63

Axel till Anna.

Ännu har jag hopp, älskade, dyrkade Anna! Ännu är intet afgjordt. På morgonen, under det min Farbror drack
sitt caffe,. tog jag mitt parti, bad Gud, tänkte Anna! drog andan och gick in till honom. „Min bästa Farbror!“ boi-
jade jag lugnt och högtidligt. — „Min bästa brorson“, svarade han, „hvad skall nu miu..bä-sta Farbror göra Min
Farbrors— god-

het.* — »Nå; väl då ... min godhet . . . ?“ •— „Jag önskar . . , jag har.“.— „Jag önskar, . . jag har ... nå det var j,u
förträffligt!“ (Ett högst fatalt manér har gubben alltid haft, att säga efter mina ord; det gör, att de låta en gång till
så dumma). — „Min Farbror ... jag är kär!“ — j?Kär, ja det har jag nog sett på din gulsots fysionomi se'n ett
halft år, det är kärlekens färg/' — „Min Farbror mitt hela lifs val eller ve beror af ett ord. O min bästa Farbror,
som'c . . . Nu kom en människa, som jag hade önskat satt på blåkulla, kf med tidningarne. „Min gosse, sade
Farbror, kom igen om ett par timmar, så få vi talas vi cl. Nu måste jag kasta en blick på sakernas ställning mellan
Turkiet och Ryssland.“ Jag var just icke vid något tålsamt humör; jag tog tidningarne, stoppade dem i min ficka,
och sade64

Ax EL OCH

bestämdt: „Farbror måste först höra mig.“ Han stoppade fingrarne i öronen, spände uti mig sina ögon, som tvenne
klor, och ropade: „Ej ett oi*d, ej ett ljud! gif mig på stunden igen tidningarne eller hör jag aldrig mer på dig“! Jag
skrek, han skrek högre; slutligen måste jag arma lilla vestanvind gifva efter för nordanstormen. "Farbror blef god
igen och jag gick, ty han hade hvarken hört eller förstått mig, sedan han fått ögonen fästade på den kära
paragräphen. Snart är en timma förliden.' Ännu en till och jag går. O min Anna, mitt enda!

Axel till Anna;

Turkar och Ryssar, Ryssar och Turkar! hvad äro de och deras iutereessen för mig? . halmstrån, — papperslappar; — och för dessas skull, måste jag här sitta som i en brinnande ugn. Ah! nu Anna!

Axel till Anna.

Det ar förbi! allt förloradt. ... Ej en gnista hopp qvar- • Jag kan ej se hvad jag skrifver. Anna.

65

Anna till Axel.

Äfven för mig . . . jag fick rakt nej . I . och så hårda uttryck! O Axel, nu först känner jag huru obeskrifligt jag älskar dig!

Axel till Anna.

Förödmjuka mig! Hota mig! Löjligen besatt . . . hota att skicka bort mig . . . skicka mig . . . Ah, man känner mig icke!

Anna till Axel.

Tan te vill gifta mig inom kort, men det är icke med dig . . . den personen, säger hon, har eget hus, eget eqnipage, och är för öfrigt en hederlig karl. Jag måste le; Axel, jag har sagt henne det ... du eller ingen!

Axel till Anna.

Anna, låt oss fly! Fly från dessa tyranner, som vilja mördra vår sällhet. Jorden är stor — der skall finnas för oss äfven en vrå. Alla menniskor äro ej barbarer. Min är du. Jag besvär, jag befäller dig, att följa mig I morgon mer härom, Håll dig beredd. Min föresats är orubblig. Vi skola fly.66

Axel ocix

Anna till Axel.

Axel, hej! Det yore orätt. Axel, sansa dig . . . Axel, min vän, min älskade, lugna dig . . , för min skull!

Axel till Anna.

Var mig i aflon klockan mellan tio och elfva till mötes i porten, som är åt gränden till. Var lugn, allt är beredt, jag har penningar. Du är under mitt beskydd . . . det är med mig du går; din pligt är enkel . . . att följa mig. Klockan mellan tio och elfva.

Ami a till Axel Nej, Axel! Det är orätt, det är oförnuftigt. Vi bryta gudomliga och mensklige lagar, för att kasta oss i elände. Jag älskar dig öfver allt ting, men behöfver ej, skall ej blindt lyda eller följa dig, då du ej följer den goda och rätta vägen. Och vore intet annat hinder, så är detta för mig nog. Min Faster är sjuklig och gammal, hon har blott mig. Jag skall ej så öfverge henne. Axel, sansa dig, jag ber, jag besvär dig! Anna!'

67,

Axel till Anna i Det är således du, du, som ej vill : t T 2 ! som liekar ; . . som bryter . . . du, som jag trodde så min! Anna, Anna! är det mig du vill bedraga eller dig sjelf. Denna rika, denna hederlige mannen ... är det ej han, som gör att du föraktar mig och min fattigdom.' Är han ej i delta ögonblick hos dig — han

— denna mannen — denna förhatlige Emil? Svara, Anna!

Anna till Axel.

Jag föraktar att svara på en sådan fråga.' Axel, jag älskar och jag beklagar dig. Axel, var du den man, som blifvit ansedd värdig att vara en qvinnas allt. Var stark för hennes skull, var ren i tankar som i vilja. O Axel, min enda, min älskade vän, var du mitt slöd och mitt exempel i denna svåra stund. Gif mig du efterdömet af undergifvenhet, — ej för ett hårdt och blindt öde, men för en allvis faders vilja, under hvars vård vi alltid vandra, må det än se aldrig så förtvifladt u.t-

Haf tålmod ... vi äro ju ännu så tmga i.. låt oss vänta; låt oss vara tåliga . . . allt kan ännu med tiden vändas till godt.68 Axel och

Axel till Anna.

Du är ganska lugn! . . . ganska försigtig . . . ganska tålig . . . ganska nöjd. Jag förstår dig. Anna, Aima!

Anna till Axel.

Hvad Bkall jag säga för att lugna dig — för att ställa dig tillfreds. Jag älskar dig obeskrifligt, Axel, — men äfven derföre vill jag förblifva dig värdig. Erhöll väl någonsin ännu 6in älskares aktning den qvinna, som blxndt gifvit vika for hans passion?

Föreställ dig; Axel, att du blifvit några år äldre, att du är gammal, (det faller sig naturligt nog, då man är olycklig och lider, minuter äro långa och hemta erfarenhet såsom år); föreställ dig, att jag vore din dotter; hvad skulle du då säga mig? Skulle da ej så varna: spill ej för ögonblickets ringa sällhet, ditt och din väns hela lifs lycka. Var stilla, afbida tiden, det är oftast det enda och klokaste vi kunna göra. Han, som du så högt, så innerligt älskar, skall engång göra rättvisa åt den, som ville lida för honom, genom honom, hel-drc än att med en tanke mindre ren, med enAnna.'

69

gerning * t brott mot pligten, fläcka ett hjerta, som är lielgadt honom, honom och dygden.

Anna till Axel.

Intet ord från dig, min Axel! Kan du ännu vara missnöjd med mig? Ja, Axel, jag är lugn — ty jag är undergifven . . . men lycklig . . . ack det är så förbi!

Vill du ej säga mig ett vänligt ord? Jag behöfver det så väl!

Anna till Axel.

Axel, Axel! hvilka vilda demoner måtte 'nu ej rasa i din själ! Axel, bed! Minns du på hvilkens vink hafvets upprörda böljor sänkte sig; „och det värdt stilla Jugnt.“ Till Honom bed.

Anna till Axel.

O Gud! jag är obeskrifligt orolig! Axel, kunde jag få se dig på ett par minuter blott? Hvad du måste vara olycklig! Axel, huru straffbar vore du, om du kunde tvifla på, om du ett ögonblick kunde glömma, kunde vilja glömma, att Anna älskar dig.70

A X £ L OCH

Anna till Axel.

Vet du Axel, livad en qvinnas kärlek är? Vet du, livad hon säger med de orden . . jag älskar dig? Hör Axel! Ditt lif är mitt, din dygd min ära, din sorg, din glädje min,* din kraft mitt stöd, ditt mod mitt hopp, . . . men dilt fall, din vanära, min död!

Anna till Axel.

Axel . I ! Axel . . jag vet det ; t . du har trenne nätter varit borta. Jag har lyssnat, din fot har på dessa ej stigit på ditt golf. Jag såg dig ifrån fönstret i går aftons, din blick var vild, hela ditt utseende förstördt, din gång osäker. Hvert går du, Axel? O gå ej bort från mig! på pligtens oeh tålmodets väg allena kan du linna Anna. Axel, Axel, kora igen!

Anna till Axel.

Axel , kom igen! Jag kan ej , jag vill ej förlora dig. Hör mig! Se jag; gråter, tårarne väta mitt papper; se dem . i. * de skymma mina ögon, . . . min Axel, kom igen!Anna;

Anna till Axel.

Jag skall ej förebrå dig . . . frukta ej elt ord, som du ej ville höra, ej en blick, som du ej ville se. Jag är ju din vän, din fästmö, . . . i framtiden kanske engång din maka . . . Axel, minns det, — engång din maka!

Axel till Anna. Aldrig . . I aldrig . . . aldrig!

Anna till Axel.

Till ditt bröst vill jag luta mig, och bedja T I . för min skull . . . förlåt dig sjelf! . . . Hvad du ock må hafva gjort . . min Axel . . . jag älskar dig ändå! Din är jag, din blir jag!

Axel till Anna.

Aldrig . . . aldrig mer! Jag är dig ovärdig, Anna! Jag har glömt . glömt allt . . . dig, mig sjelf — Gud. Jag har spelt! Ha förförarn, förrädiska väni Jag har förlorat allt hvad jag ägde . . . mer än jag ägde ... andras egendom'. Jag måste fly från mitt fädernesland. Luta dig ej till mitt bröst,72 Axe£ ocii

<3er ar afgrunden ; I . fätta ej min hand, “ ; 3 den är blodig ; . • Farväl. Dö, arma flicka, om, du k\$N. Jag . ; . kan ej dö!

Axel till Anna'

Jag hade förhärdat mig mot all din ömhet; : . lemnat ouppbrutna dina bref. Nu har

jag öppnat dem . . . för att låta ännu några droppar eld rinna på min förtviflans brännande glöd T . . for att bli tokig om möjligt. ' . . Det blef annorlunda, : . . rm tränga de ljufva orden välgörande in i min själ, som en aftondagg genom hårdt tilltorkad jord.

Anna, du skall ej förtvifla om mig, — jag skall ej förtvifla om mig sjelf. Jag har varit ganska brottslig . . . jag skall lida och försona.

. . . Hvad som vållade mitt fall? Jag vet icke . . . förtviflan . . . svartsjuka . . . helvete i

k Axel till A n n a.

Du låter ej säga mig ett ord! Men är jag väl värdig det? Kunna väl himlens rena eng-lar tala till brottets söner?

I morgon natt skall jag resa. Ett bref skall underrätta min Farbror om allt, Han skall ejAnna.'

73

neka sin olyckliga, landsflyktiga brorson förlåtelse. Förlåtelse! — se der det högsta jag nu kan hoppas på. Förlåtelse, hvilket ord . . . huru saligt, att vara förlåten! Jag ber min Farbror göra mig arflös . . . och betala mina skulder. Jag fruktar, att han ej gör det sednare. Anna, •—> i min yrsel lånade jag en betydlig summa af en vän, ej rik, med hustru och flera små barn. Han älskade mig, han trodde mig, han gaf sitt allt, jag bedrog honom, jag spelade bort lians små barns

kläder och föda.....Med mitt blod ville jag

betala honom nu. Ånger med tigerklor, som söndersliter mitt hjerta hvad båtår <<iu honom ?

Axel till Anna.

Jag har varit ganska brottslig — ganska straffbar . i . infor dig vill jag anklaga mig — jag behöfver det. — Jag visste mig synda och syndade ändå. . . . Det är förbi . . . min frid ligger bakom mig den tid då jag ej kände ånger. Rasande öfver min förlust, fordrade jag ut min lyckliga motspelare. — Jag sårade honom illa . . . nästan dödligt. Man bar ^ honom hem till hans mor hans gamla

77 4

Axel ocii

mor! t i Det var hennes älskling i : i hennes enda barn ... kanske dör hon . .. väl lienne:!

Anna till Axel.

‘Åxel, bed! Låt oss bedja!

Axel till Anna^

Jag Ican ej, — — ej nu! jag ser honom.

. henne, ... de hungriga små . il . deras far. O hvad har det blifvit utaf mig! . . .

Det är bättre nu. Bed lör mig, Anna! Jag tror på lörböners kraft. Jag är ej värdig. Du är mycket god. ...

Nästa natt skall jag resa! Till Tyskland amnar jag . . . till norra Tyskland. Jag skall bjuda ut mig; lill nugot skall man väl finne mig duglig.

rÅxel till Anna."

Mina ögon brinna, . . . sömnen flyr dem ... det är ej underligt; om jag kunde gråta, men det vore för godt för mig. — Jag har något pa mitt hjerta, som tynger . . . som 'fräter . . . det är samvetsqual. Anna, om du •kunde lägga din hand på mitt bröst, . . . men är jag väl värd att lindras?Anna,

75

A-nna till Axel.

Här, Axel, tag dessa droppar opium J de skola gifva dig sömn och hvila. Anna ber för. dig, Anna gråter öfver dig. Anna. älskar dig.

Axel till Annai

Jag har äfven en liten syster, . . . ett litet lidandets barn, för hvilket min far på sin dödssäng bett: mig dra omsorg. Jag bifogar hennes adress; om du kan, sä gå till henne . . 7 säg henne, att hennes stackars bror är . . säg henne, att han är död! Ringen, som jag innesluter, skall, försåld, räcka att för några månader betala hennes pension. När jag kan skall jag skicka mera., men- genom dig. Tack Iiulda, goda engel, för hvad du skickat. — Nästa natt . . . efter några timmar . . . skall jag resa . . i. ifrån dig!

Axel till Anna;

Efter tvenne timmar skall jag resa; . . ; . Försålda kläder ha skallat mig respenningar.

Anna, du har varit min skyddsengel. Jag äfven har nu kunnat bedja, ; . . jag är stilla, undergifven, . . . jag skall lida och försona,76 Axjj Jj ocn

jag skall åter Iioppas på mig sjelf. Du har ej öfvergifvit mig, Gud vill förlåta mig. Jag vill lefva för att blifva det värdig.

Jag skall nu taga afsked af dig, . • af dig, det är af sällheten . . . och af allt . i . som gjort mig lifvet kärt. Men allt är mitt fel. I denna högtidliga stund, då jag går att säga dig ett långt, kanske ett evigt farväl, vill jag för dig lägga öppen min hela själ.. Hvad jag skall säga är sanning, det skall göra din tröst, det skall gifva dig lugn, för en framtid, der Axel skall vara så fjerran skild från dig.

Jag tror på Gud, barmhertig,, vis och allestädes närvarande. Jag är en christen till min tro: att mina gerningar framdeles måtte vittna om denna min tro, låt oss båda bedja . . . till Honom, som kraften ger!

Jag tror, att du, min Anna, älskar mig, och att hvart min irrande varelse på jorden må kastas, skall ett hjerta känna med mig, en tanke följa mig. — Ljufva medvetenhet af en Engels närvaro!

Skyddande skall denna min fasta tro förena sig i mitt hjerta med minnet af mina fel . . brott äro de, ... och hårdande det emot fre-Anna.

77

stelserne, af mig dana denna bättre människa, som Anna ville älska.

Axel till Anna,

en half timma sednare.

Jag bar ännu ej bett dig förlåta mig, och jag har ändå gjort dig så mycket ondt Axel, svag, häftig, . . . var ej värdig dig, Anna. Förlåt honom dock; uti ett var han stark . . -i sin kärlek . . . och den skall lefva med au-
dedräkten i hans bröst. Förlåt honom alla dina tårar ... se mina rinna . . . välkomna olycksvänner . . . baden
hennes fötter! Tårar af ånger, af kärlek, af smärta och af vällust rinnen, rinnen, hvad j kunnen vinna, är
förlåtelse!

Din hårlock . . . får jag behålla den? Jag-skall bära den på mitt hjerta, och främling, irrande och ensam i den vida
verlden, skall jag med den dock föra med mig något, som talar till mig om engeln, som var min.

Var min nu min ej mer! Jag har ett ord att säga . . . mitt sista ord ... ack det är svårt! Anna, du är fri! Jag har
mera ingen rättighet till din hand.⁷⁸ Axel ocii

Axela är fläckad, Annas ar fri! Din ring återsänder jag.

Nu är allt slat!

kl. x i".' -

Stunden är inne. Jag liar statt vid fönstret och betraktat himmelen. Stjernorna tindra klara, . . . klara, som på den
aften . . . minns du den, då vi vaxlade ringar, sågo upp till himmelen, och voro saliga som englar. Aften-stjernan
strålade då mildt och klart ned. öfver oss. Nångång, Anna, då sorgliga minnen af flydda stunder ej skola vara
dig ovälkomna, se på denna stjerna och tänk på Axel ! Mångengång under ensliga vakor, skall hans blick hvila
på den i fröjd och smärta.

Minuterne skynda. Välsigne dig, Gud, min Anna, och vakte dig hans englar!

Sverige skall, vill Gud, en dag återse en väi'digare son.

O mitt fädernesland ! må jag i skötet af din jord, som bar min vagga, få bädds min graf. En graf, som Anna med
en tår skall fukta.

Min ungdom, min glädje, mitt land, min Anna . . . ack! allt, allt . . . Farväl! Ann a.

79

Än na till Axel.

Axel, bästa Axel, res ej i natt! Hes ej i natt, på mina knän ber jag dig derom. Dröj ännu en dag. . . . Nästa natt ma
du resa, om intet dessförinnan förändrat sig. — Jag ... ack jag vågar ej ge dig förhoppningar, som lätt kunna bli
bedragna . . . men kanske . . . ; o Axel, kanske fuma vi medel att betala dina skulder. Dröj en dag . I . Anna ber
dig,

Axel till Annai Hvarföre dröja . . . hvad du hoppas på, är en omöjlighet. . . . Ack, du vet ej hvad det är att dröja,
när allt är så det är, som att i dödsqvalen dröja med att dö. Och hvarföre — för en omöjlighets skull! Allt var
jag Öfver . . . dessa plågsamma känslor . . . taga afsked än engåii!!! Dock du vill det!

Axel till Anna.'

Hvarföre ski'ifver du ej ? Timmarne äro så långa. Jag lider mycket, men det gör mig ändå godt att tänka: du har
velat det.⁸⁰

Axel ocii

Axel till Anna.

Intet ord från dig! Hvad vill det betyda? :. Det är afton re'n, ... en hemsk och stormig afton. . . . Anna, i min själ

är det hemskare ännu. Skrif mig till ett lugnande ord!

Axel till Anna.

Min själ är så olycklig — så retlig — jag liar så mycket lidit, jag lider så mycket än.. Alla vilda plågo-andar äro än så nära mig, o frukta att reta opp dem! Anna, säg mig ett ord!

Axel till Anna.

Och likväl vill jag hvila, måste jag hvila: vid dig. Du kan ej bedraga mig. Ja, jag känner det, du kunde mörda mig — jag skulle kyssa dolken, och tro på dig ändå.

Axel till Anna.

Löjtnant Papperto är hos dig! — Huru kan han så ofta få komma dit, der jag omöjligt kunnat få inträde? och det så sent till! Hvarföre är han hos dig? Är det han, som skall betala mina skulder, . . . eller kanske du Anna?.

81

och han tillsammans ?. Jag är verkligen högst rörd l

Axel till Anna.

Anna, jag tror dig ja, jag tror dig än . . . fastän . . . men jag är olycklig, föi'-tviflad . . . säg mig, hvad gör du, hvad vill du?

Axel till Anna.

Jag hör berättas, att Löjtnant Papperto, till din förmån afsagt sig en betydlig förmögenhet, som blifvit honom testamenterad af en släktunge till er båda — en släktunge, Gud vet hvem . . . hin håle,, för min del alltlÖr gerna. Jag hör berättas,, att du omfamnat Löjtnant Papperto- hvilat i hans armar, vid hans bröst! Jag hör berättas, att ni äro förlofvade. En heställsam vän liar skyndat att liugna mig med dessa nyheter. Är detta sannt, Anna? Död och helvete, är det sannt?

Axel till Anna.

Anna, om du är en sådan . . ^ om du så öfvergifvit mig ... dig . . . hvad skall det bli utaf mig, Anna? På hvem skall jag mera tro?82'

Ax ur; oen

Axel till Anna.

Diu tystnad är svar. Det af då så! Ila qvinna, qvinna! Orm, odjur l . . o hvad kan jag säga, som liar uttryck?' Hvar skall jag finna ord,- som uttrycka mening? Förhatliga betalning af mina skulder ! . . . betalning med' en själ såld till . . . ha, ha, ha, ha . . . förstår du mig? . . . jag skrifver ut mitt skratt, ha, ha, ha, ha!. Nu skall jag då resa, rik på nya erfarenheter. Natten är inne, stunden ar inne, hurra! välkomne stormvindar, som broderligt helsen min panna, och dansen på min nattliga väg! . . . Ja nattlig . . I nattlig nattlig! . . . Farväl, Anna . . . jag lemnar dig min för. ... Jag.beklagar dig!.

Anna till Axel.

Axet, Axel, dröj! Ack förlåt, ' l i I jag: kunde ej förr skrifva. . . . Det klaraste Ijiis ned i det djupaste mörker, i . I det var for mycket! jag kunde ej bära det. Emil är en ädel man. Jag har omfamnat honom, . * . . men för din skull. . . . Jag förmår nu ej mera.. Jag är din., Axel, din!.•An «*«'

83

Anna till Axel.

Jag ar ganska sjuk. O jag trodde val aldrig, att sällbeten kunde vara så tung. Jag kunde ej bära den. Axel, vi äro rika. Löjtnant Papperto vill förena oss, vill förmå våra slagtingar . . . L., som du sårat, skall lefva; dina skulder

skola bli betalte ; allt skall bli godt! Stackars Axel, livad jag liar beklagat dig! Förlåt mig all din oro, din förtviflan : jag var ur stånd, att gifva dig en förklaring, då du behöfde och begärde den.

Anna till Axel,-

en dag sednare?

Min sjukdom tar till, men jag ar fullkomligt redig. Jag drar ihop mina sänggardiner, säger mig vilja sofva, men skrifver till dig. Jag fruktar dock att det är öläsligt. . . . Om jag dör . . . om -jag dör, så kan och skall jag testamentera till dig min förmögenhet. Med en del deraf skall du betala dina skulder ... med det öfriga skall du söka göra dig sjelf lycklig . . . och andra;men spela aldrig Axel; aldrig mer!84

ÄXEI, OCII

Anna till Axel,'

en dag sednare?

Bered dig på allt, min vän; jag har kanske blott en dag att lefva än. Axel, öfverlemna dig ej till förtviflan. Jag skall aldrig öfver-gifva dig. Igenom denna verld, igenom ömsom glada, ömsom tunga skiften, skall du ej gå ensam; osynlig skall Anna följa dig, trogen som då hon bar din ring, som himlens barn ännu ser Axels brud. Skulle väl själar, som eugång så väl funnit hvarann, någonsin och genom något kunna skiljas . . . tvenne flammor, som förenat sina lågor, brinna skilda hvar för sig? O nej! min ande skall omgifva dig, vara när dig, följa dig alltid; . . du skall känna den nära dig, ljuf, som en vårfläkt . . eller som en blomsterånga — eller som en smekning — en kyss — ren och mild, som en månskensstråle. Då du känner dig god —• stark, eller då du känner dig lycklig, eller tröstad, eller hoppfull . . . eller blott lugn , , så tro, att din Anna är dig nära!

Anna till Axel.

Nu vet jag, nu förstår jag den, denna syn sa skön . . . som sa mycket i'örde mig. Tron,Anka:

85

kärlekens och hoppets englar vid en graf, upplyste af Guds härliga sol. Den var för dig," min Axel. Ifrån den stilla graf, der Anna snart skall hvila, skola dessa tre visa dig vägen till def hem, der hon väntar dig.

Anna till Axel.

Jag börjar hli oredigare. Ännu några ord till dig, min Axel . . . fast jag ej rätt vet, om jag ej redan engång skrifvit dem. Min förmögenhet har jag testamenterat dig. Jag kunde det efter rätt och lag. Med en del deraf skall du betala dina skulder. . . .

Min Axel, spela aldrig mer! Med den öfriga delen skall du göra dig lycklig — och andra. Om du gifter dig — blif en god man!

Ej häftig —

Ej svartsjuk —•

Ej spelare —

En hustru lider så mycket af dessa fel. Det är orättvist och det är grymt, att plåga den, som af dig väntar sitt hela väl.

Gör godt åt de fattiga.

Gör aldrig ondt åt någon. Duellera aldrig. Blod gör blod. Blif god i Gud.

Tänk på Anna!

886

Axel och

Axel till Anna."

Hvad jag nu skall göra, säger jag dig förut, på det du måtte vara beredd, och ej bli skrämmd. Jag kommer ner till dig! . . . slår sönder tambur-dörren, alla dörrarna, om de äro stängda . . . slår omkull eller ihjäl hvar och en som vill hindra mig, går fram och sätter mig bredvid dig, för att med en förtviflans kraft, som skall tvinga ödet på min sida, och segra på sjelfva döden, qvarhålla den engla-anden i din engla-krogp. Jag följer mitt bud.

Axel till Anna,

tre dagar sednare. Jag kom till dig, Anna, vild af namnlös förtviflan — såg dig — blef stilla, och lärde a'tt bedja. Jag såg dig nära att öfvergifva mig, för detta bättre hem, dig så välkändt, hvarifrån jag var bannlyst . . . och förmådde ännu bedja! . . . Du är mig återgifven ... åt jorden och åt mig! . . . och nu himlens englar lären mig att bedja, ... att tackå!

^xel till Anna,

en dag sednare^ Man vill ej tillåta mig att vara hos dig, du behöfver lugn, säger man. Ja, min Anna,Anna.

'8 7

jag medger, att min natur har ingéri likhet

med vestänvindens.....men den skall la

det allt mer och mer. Ditt sista bref, min Anna, skall alltid hvila vid mitt hjerta. Som en talisman skall det verka der, emot allt ondt och till allt godt. Emil har jag omfamnat-, som min välgörare och vän. Tillsammans fia vi i dag gått till L., min motspelare och milt ofler. Han är utom all fara. Till lians mor vände jag mig med det svåra ordet förlåt (som jag gunås nu kommit i riktig vana att begagna) vände jag mig till lians mor och med handslag ha L. och jag lofvat hvarandra, alt aldrig mera spela.

Axel till Anna.

Genom den ädelmodige Emils omsorger, äro mina skulder redan betalte. O jag ovärdige min lycka! Den tynger, den nedtrycker mig. Om jag kunde i ett år vara Trappist, bära tagelskjorta, piska mig litet allä dagar, ligga på spikar, gå tigande med nedslagna ö-gon, icke få se himmelen, gräfva min egen graf, ... då tror jag, att jag skulle repa litet bättre mod, till att våga bli lycklig.

Jag sade detta nyss åt Emil i mitt hjertas -fullliet. Han skrattade och frågade om jag till88

Axel ocii

en början af min möjliga botöfning, ville af-stå från att se Anna på en månads tid. Så godt vore det att genast begravna mig! Anna, du ar mitt lif, mitt allt. Trappist-lifvets sträng-ieter äro intet, alla fysiska plågor, lekverk, . . . men att ej fa se dig ... se der martyr, se det ar död!

Axel till Anna;

Jag ville med mina andetag kunna suga upp tiden, och dermed skynda den stund, då jag åter får se dig, och ändå njuter jag, droppa för droppa, denna tid, hvars alla minuter föra i till dig mera lifskraft, mera styrka. Frukta ej min närvaro, min söta Anna, jag skall vara stilla, lugn, orörlig, som din pendyle, endast jag nära dig får räkna dess timmar. Jag vill se hvad man ger dig, huru man vårdar dig. ,Tag icke in någon medicin: det tjenar till intet, då man är på bättrings vägen, blott att skämma tänderne och att lära grimacer. Förtär intet annat än det, som är dig angenämt> hvad man ock må säga dig!

Axel till Anna.

Vänta, och vänta, och evigt vänta! Goda menniskor, som så lugnt och odrägligt manenAnna.

89

till tålmod; och att vänta, och att vara stilla,' er måtte himlen i sin Vrede ha skapat af så mycket jord, att J ens ej

kunnen göra er föreställning om eld och luft. Er barometer, stän-; digt vid den monotona höjden af stadig och vacker väderlek, har ej minsta gemenskap med de, som i känsliga bröst^ ständigt falla och stiga från lugn till storm, från solskensväder till nederbörd. Gud välsigne er, godt folk! Jag är er hjertinnerligen gramse.

Axel till Anna.

Det är du, Anna, som gjort, att jag ej mer känner dessa tryckande kval, — dessa samvetsagg. Det är du, som gjort allting godt igen. Frukta dock ej, min Anna, att, fastän följderna af mina fel, — bi'ott, voro de, — genom Guds nåd så snart' blifvit utplånade, frukta ej att deras minne skall någonsin slockna i min själ. Glömma skall jag aldrig ! — hvar stund skall jag påminna mig, hur ifrigt jag bör söka, låta dig glömma hvad jag engång var. ' Min milda Anna, blott du skall glömma!

Anna till Axel.

Jag kan åter hålla pennan! Åter skrifva till Axel . . , min Axel! . . . Ännu får du ej kom-Ax BI. OCH ma till mig. Jag är för svag. Att återse dig med full sansning, vid full känsla af vår sällhet, . . . dertill är jag för svag ännu.

Anna till Axel.

Tack Axel för blommor, frukter och allt hvad du skickat mig. — Mitt rum liknar nu en skön trädgård. Min Tante är väl ej nöjd med denna förvandling, men hon törs ej säga ett ord deremot. Hon har för dig fatt en sådan panisk förskräckelse se'n den stund, då du ifrån dörrtröskeln till mitt rum, lyfte henne högst upp på bokskåpet och bad henne „vara i ro!“ att hon ej vågar röra något, som kommer ifrån dig. Hon tyckes frukta, att någon elektrisk gnista, kunde spraka från de döda ting, som du vidrört. Hvad mig angår, finner jag blommorna så sköna, frukterna så goda, att jag med innerligaste välbehag ser mig om-gifven af dem, ehuru de komma från den vilda, ondsinte Axel.

Axel, vi ha likväl varit orättvisa mot vara släktingar. Vi ville kasta oss i elände. De ville förhindra det. Hade de väl orätt? De voro kanske för hårda, men deras afsigt var g°d-Akna.

9*

Axel till Anna;

Du mår sämre i 'dag, sade mig Rosina! i T T den allt för starka blomsterlukten > . » o min Gud! ack jag olycksfogel! Kasta, vräk ut hvarenda en kruka genom fönstret på gatan j . . . genast nu på stunden. — Jag kommer eljest och gör det sjelf. Anna, får jag? r-r Anna, låt mig komma!

Anna till Axel.

Af barmhertighet för de stackars förbigåendes hufvuden, och af rättvisa emot de oskyldiga blomkrukorna sjelfva, ha dessa ej blifvit utkastade genom fönstret på gatan, . . . endast flyttade ur mitt rum i ett annat, der jag vill första gången möta min Axel, då jag blir stark nog dertill. Till mig får du ej ännu komma. Var fullkomligt lugn för mig. Jag är bra nu åter.

Axel till Anna.

Nå Gud ske lof ! Det är allt hvad jag kan säga! Borde du ej ändå kanske ta in någon stärkande medicin ? Fråga doctoi'n, bästa Anna ? Ellér ock är det bäst, att jag talar vid honom,Axel ocii då han kommer ifrån dig, den lyckliga menniskan!

Anna till Axel.

Få se om du känner igen mig, Axel, då vi få återse hvarann. Jag är af min sjukdom ganska förändrad. Mager, blek, med insjunkna Ögon och kinder. — Ej vacker mer, ... ej det ringaste lik Kronprinsessan.

Axel till Anna.'

Se, Anna, jag föreställer mig att du blifvit harmynt, att du blifvit halt, att dina ögon blifvit små och vinda, som Tantes, att din näsa blifvit platt, dina tänder svarta, dina händer gröna, ditt hår rödt, dina fötter stora, . . . jag föreställer mig, att detta nu är min Anna, sådan hon för min skull blifvit; — min Anna med sitt engla-hjerta, sin himmelska godhet, . . . och vid denna Annas fötter längtar •— brinner jag att ligga, för att säga henne: „Anna, jag är dig ovärdig, — men jag älskar dig obeskrifligt . . . förakta mig ej! . . . förskjut mig ej, älska mig för min kärleks skull; åter-blif fattig ... men blif min, och, tiggande Zi-geunäce, ekaji jag ännu> hvar dag af mitt lif, Anna.
g3

tacka lixmlen och dig, för en sällhet, hvars Öf-vermått jag knapt förmår bära

Anna till Axel.

O svärmare! Dina vingar skulle, fruktar jag, ej länge bära dig. Var emedlertid lugn, så strängt skall du ej bli pröfvad; vacker är Anna ej mer . . . men så ser hon ej ut. Bäsla Axel, när skall du bli mindre häftig, mindre öfverdrifven> mera sansad?

Axel till Anna.

När du blir min maka. När jag hvar dag,' hvar timma får se dig, höra dig, vara med dig. Dock hvad jag sist skref, var ej öfver-drift, ej svärmeri, det var mitt hjertas innerligaste. sannaste känsla.

o *

Anna till Axel'

O den obeskrifligt ljufva vårluften! genom öppnade fönster njuter jag den sittande bland dina blommor. Solen genomträngér mig med nytt lif och värma, foglarne qvittra på terrassens knoppande träd 5 allt är skönt, mildt och härligt. Om det finnes en känsla, på jordeng4 Axel och

ljuf, saliggörande, som utprässar sköna tårar af vällust och frid, så är det den man erfar, då efter öfverstanden smärta och sjukdom, man stilla återvaknar till lifvet, . . • och till ett lif, dit blott vårflägtar, blott blommor vinka oss. Huru stilla är allt, huru rent inom oss, huru öppet för glädjen, huru böjdt till allt godt! Jag har i dag under sköna, oskattbara stunder, helsat lifvet och tackat dess allgode Gifvare. I morgon, Axel, väntar jag dig. I morgon vid middagstiden.

Axel till Anna.

I morgon! Mer kan jag ej säga. Allt är för mig — i morgon?

Anna till Axel.

Vi skola vara stilla, Axel, och lugna. Vi voro barn förut; vi äro gamla nu, ... vi bå lidit, låt oss ej-glömma det. Som stormar, hvilka rena luften, äro passionerne för våra själar, då de upphört att rasa; må det så varit äfven för oss. Axel, vi skola vara lugna, klara, rena och fridfulla, som denna sköna vårdag.

I dag vid middagstiden, Axel. De skönaste apelsiner har jag gömt, för att äta med dig. Anna.

95

Du måste äfven se huru väl vårdade dina blommor äro. Vattna och sköta dem, har varit mina återkommande krafterns första och kära öfning.

Axel till Anna.

Jag har sett dig! På flera timmar har jag ej kunnat skrifva. Nu är det afton . . mörkt, tyst, lugnt, ... nu är jag stillare. Men blott ett vet jag, ett känner jag. Jag har sett dig!

Axel till Anna;

Anna, du är himmelskt god, *- englaskÖn!

o du har intet jordiskt! Din kärlek blott! Anna, o hvad du är allt för mig!

Axel till Anna.

Har intagande du var i den hvita, enkla dräkten! Var alltid så klädd, Anna. Hvitt klär ej alla, men denna färg tyckes gjord för dig, du snöhvita oskuld. Sittande uti den mnngfärgade blomsterverlden, så enkel, så hvit, så ousägligt skön syntes du mig en ren engel,

. hvars höga ödmjukhet, all jordens härlighet måste hylla! För ett ögonblick sänktes som. ett flor för mina ögon) jag tog det för en sky,96 Axel ocii

som kringsväfvade dig, och trodde, en sanslös minut, att du skulle sväfva upp till det land, som högt ofvan skyarne är. Vid dina knän, med dina händer uti mina händer, min mund mot din mund, vaknade jag . . , såg dig . . . såg mig, såg jorden — nej himmelen!

Axel till Anna.

Jag kan knapt vänja mig vid min lycka,' så hastig, så stor, så oförtjent är den. Hvar morgon öfverraskar den mig nästan som en jordbäfning. Och jag måste väl femtio gånger nämna Annas ljufva namn, innan hjertats stormande slag stilla sig.

Nu behöfver jag se Emil, och säga honom, att han är en engel. Jag skall gå till honom. Ah, just nu kommer han till mig!

Axel till Anna.'

Hur köpt, möbler der . . . hushåll i ordning . . • affairer oafgjorda, lyst i dag bröllopp om åtta dar! . . . Emil! hvem är du ? „Är du en engel — en Gud ?“ — „Jag är ... Annas älskare — „Åh för tus . . . det skall du låta bli!“ — „Jag skall bli er begges van.‘cAkna»

97

äs ;„Du far aldrig komma i mitt hus!“ — „Jag skall det ej heller ... ej nu jag skall resa.“ — „Men du kommer igen?“ — „Som gift, farväl, Axel! blif Anna värdig, blif lycklig!“

Denna Emil . . . och . . . och jag! Anna,-hvad tycker du om denna Emil ?

Anna till Axel.

Han är bättre, ädlare än Axel, men

Axel endast älskar jag. ... Så oförnuftigt, så osammanhängande är menniskohjertat, — så svagt är mitt Förebrår du mig, Axel?

Axel till Anna.'

Anna, försona mig med dig sjelf. Jag äf ej, jag kan ju aldrig bli dig värdig!

Anna till Axel.

Jag älskar dig, . . ' ; och blir om få dagar din maka . . . som af dig väntar hela sitt väly — hela sin sällhet.

Din lilla syster skall komma till oss" Jag vill vara hennes mor.Axel och

Axel till Anna.

När bimmelens englar satt sig för, att genom välgärningar göra en menniska klok och god, så vill jag hållä tio mot ett, att det skall lyckas.

Jag skrifver ej mera till dig, Anna . . ' . jag blir hos dig,

Billetter påminna mig blott om stängda dörrar, svartsjuka, tvifvel och förtviflan; ocli bort med stängda dörrar, svart förtviflan, svartsjuka , och allt svart . . ja äfven med bläck —» bort med det! Måtte det aldrig behöfvas

mellan min hustru och mig!

Anna till Axel. Amen. Anna.

99

' Janne till sin syster Ulla.

Kara Ulla!

Nu är Ko . . . respon . . . dansen, som den kallas, slut, vet du Ulla. Hela vårterminen, vét du, har jag sprungit trappa upp och trappa ned, med små skrifna papperslappar, som kallas billetter, vet du, mellan ett ungt fruntimmer och en ung herre. Och alltid hade jag i handen ett par skor eller ett par stöflor, som jag alltid skulle blanka, och oskyldig sag jag ut, som min blanksmörje-butelj. Och vet du, för hvar billet, som jag skjutsade fram, kröp

i min ficka en skilling, eller två eller tre skilling, och ett par gånger hela nio dal er. Ett par gånger vet du, fick jag mig två dugtiga Örfilar af den unga herrn, som väl var het något Öfver liöfvan; och det var för det jag icke hade någon billet, då han påstod att jag skulle ha; från det unga fruntimret nemligen. Men derföre fick jag sedan plover af plåtsedlar j så jag hade gerna tagit emot fler, efter som jag tyckte det var förmånligt. Huru många billetter det sammantaget var, är mer än mitt fattiga hufvud kan komma ut med att räkna. Summan är den, att jag laggt ihop trettio riksdaler; att jag lemnar den här dyra sladen Stockholm, der en smörgås kostar mer än hela magen är värd; att jag springer hem till Småland, köper åt vår mor en stuga, och sätter mig ner i ro hos henne, efter mina strapaser. Jag har ingen förtjenst här nu mera. Ko . . . respon . . . dansen är slut. Herrskapet ha gift sig med hvarandra. Guds fred.

TVILLINGARNE;

TVILLINGÅRNÉ.

^Tvenne små söta törirosknoppar (de sista i min trädgård) ha bortfrusit under denna Octo-ber-natt. Jag gladd mig så innerligen åt, att med tvenne sköna törnrosor fägnat min gamla mor, som ännu af blommor; har en innerlig fröjd, och som, isynnerhet vid denna årstid, anser och kallar dem för sina nipper. Nu hänga mina förhoppningsfulla knoppar , lif- och färglösa, på den, fostrande stjelken. De äro förbi, — min lilla namnsdags-giädje äfven.

Jag betraktade dein länge, och kände dervid tårar i mina Ögon. De egnades ett minne,— tvenne rosenknoppar af en, ädlare natur, hvilka likasom dessa löfvade sköna blommor, och söm dessa tidigt vissnade för livvets nattfrost.

Edward och Elina, mina unga vänner, ' -huru ofta i ensliga stunder, omgifva mig ej edra vänliga bilder! Som milda vårvindar flägta mot mig minnena se'n den tid, då jag sa oftaio4 Tvillingarhel

var med er, — hörde er, såg er, och uti er, det skönaste som Gud skapat på jorden.

När jag blir varse någon härlig frukt, fallen innan den nått sin mognad, någon blomma hvars knopp är stungen, något älskvärdt och godt som för snart försvinner, tänker jag

— Edward och Ellua!

Se der det sköna landtstället, omgifvet af härliga parker,: der de bodde med deras lyckliga mör! De voro de yngsta af många dem hon födt, de enda som hon ej ännu måst begråta. i.

De voro hennes älsklingar och hennes enda.

Hon "hade öfvergifvit hoppet om den säll-het, att vara lycklig mor, då vid hennes redan annalkande ålderdom,

Edward och Elina skänkte hennes dagar; lycksaligheter} dem hon under lifligare års rosénröda fantasier ej ens kunnat ana.

Eödde på samma timma, tycktes allt .mellan Edward och Elina af naturens hand vara förenadt. Anletsdrag, åtbörder, röster hade fullkomlig likhet, endast att hos Edward, isyn-; nerhet vid -senare- år, allt 'var starkare utsagdt, J som hos system förbléf ~ Ij uft" sammansmältande qvinligt behag. - isn^nnhji JomTvillinoarhb. io5

De voro sa sköna, att man ej utan rörelse kunde betrakta dem. Ett öga, tröttadt af det myckna obehagliga och sårande som Öfverallt möter, kunde med vällust hvila på dessa ljufva varelser, som i den rena glorian af barndoms-oskuld, stodo der likasom löften om en skönare och bättre skapelse.

Deras leénden voro isynnerhet förtjusande:

i dessa afspeglades deras själar, djup af oskuld och glädje. Tvenne daggdroppar, likasom fråu himlen nedgjutna ätt uppfriska jorden, i deras rena inre återgifva deras bild.

„Lyckliga barndom!“ har jag hört, med saknande suckar, utropas af tusende, som redan druckit djupare ur lifvets bågare, vid hvars bräddar barnen endast sätta sina läppar, och kyssa bort det lätta eldfulla skummet. 5'Lyck~ liga barndom, dig är gifvet, ätt under lekar dricka glädjens rena nektar, då vi under mödor och arbete i den grumliga drycken oss räcket, fåfängt söke en vederqvickande droppe!”

Och likväl tyckes mig, att man ej med rätt prisar barndomen så säll. Huru många tårar gjutas ej af barnen! Tårar af otålighet, af saknad, af vrede, tårar som skammen och förebråelserna utpressa, tårar af afund, harm10 6
TviLIIN G ARNE.'

och förtviflan, med ett ord, af alla de passioner ;som för mognare bröst förgifta lifvets dryck.

Det är sannt, dé behöfde ej rinna, dessa tårar, om alltid en vis och förbarmande hand afvände törnen från. gångstigen, der lifvets små pilgrimer vandra. ' Men ofta, alltför ofta, af-vänder .man. dem ej, — man sår dem dit. Tvång, orättvisa bannor, växa som giftiga nässlor upp kring de arma små. Huru ofta har jag ej sett det — huru ofta ej utropat: stackars barn, stackars små barn! Hvarföre födde man er till ett lif, hvars fa vårblommor man ej låter er plocka?

Frihet, ;— frihet, nöjets vestanvind, hvars rena anda allena till utveckling lockar hvarje skapelsens blomma, — frihet skänke man er, oskyldiga små, som — födda för odödligheten — måsten för att hinna ert mål, vandra genom ett stormigt fält! Frihetens flägtar, ej tvångets Samum-vind följa edra första steg, och verlden skall då ej se så många matta vandrare digna kraftlösa ned och blott släpa sig fram på vägen.

I oskyldig frihet förflöto Edward och Ellnas första år. Den sköna vänliga naturen var deras vagga. På fälten i skogen och lundarne,Tvillingarne.' io 7

lekte de, ocli hvilade ömsom om. Man hörde dem ofta, då de, med armarne lindade kring hvarandra, lågo i trädens skugga, på mjuka gräsvallen, tala om Englarne, hvilkas vingar de sågo i skyarne, som, delade af lätta vindar, sväfvade fram på den blå himmelen högt öfver skogens mörkgröna toppar. De sågo dem le, ja de talade stundom förtroligt och barnsligé med dem, berömde dessas skönhet, som (sade de) var ännu mycket vackrare än deras. Ofta höjde sig deras klara barnröster, för alt följa med de toner af himmelska harpor, som de hörde blanda sig med skogarnes sus. ' Deras mor, som alltid var nära dem, trodde på verkligheten af dessa syner. Och hvad kan man väl säga deremot ? — att man sjelf ej erfarit något sådant, — men huru sällan var man englalik och lycklig som Edward och Elina!

Hvar och en, som kände dem, måste tillstå, att han förr aldrig sett deras likar, och mången undrade i from hänryckning, om dessa barnen äfven voro som andra dödliga.

Kring deras hvita pannor föllo ljusbruna lockar; som stjernor strålade derunder ögonen fram, i mild förtjusande glans. Barndomens granna leenden öppnade ständigt deras vackra läppar, och bildade i de rosenröda kindernaTvillingarne'.'

dessas små gropar som man, jag vet ej rätt hvarföre, så gerna vill kyssa.

Deras hela kroppsbildning var så skön i deras händers skapnad isynnerhet så fullkomlig, att jag sett en Sculpteur fälla tårar vid deras betraktande, och en gammal trädgårdsmästare, eljest ringa känd för belevnenhet och fina seder, låna sig ett par handskar, för att kunna leda lilla Elina kring trädgården, hvars skönaste blommor snart lågo i hennes musse-lins-förkläde.

Vana att beundras, de visste ej ännu livar- J i Öre, visade sig Edward och Elina gerna för hvem som ville se dem, och låto lungt leende berömma och smeka sig.

„Vi äro så sköna; & sade de i oskuld, okunniga om hvad skönhet är, och om det, att verlden anser dess ägande för lycka, Det angenäma intryck de visste sig göra, tycktes likväl skänka dem nöje, men blott derföre att det gjorde andra godt.

„Se på oss V! sade de till en gammal gubbe, som begrät förlusten af sin enda son, „se på oss och gråt ej mera.“

Vana att framkalla leenden på alla anleten, T VILLINGA RNE.

blefvo de förundrade öfver, att man kunde se på dem och ändå gråta. Sorgsne deröfver att ej kunna trösta, började de gråta med. Hvad deras leenden ej förmått, verkade nu deras tårar. Gubben tog dem i sina armar, och kände sig lisad, som af englars deltagande. Sedan hörde man dem säga till bedröfvade: „Se på oss, vi gråta med dig.

Så öfvade dessa små Chrislne redan vid vaggan deras Mästaress föreskrifter.

Man kallar barn goda. Jag förklarar, att jag sett få, som ej varit hårda och grymma. Medvettslösa (derföre oskyldiga) barbarer, plåga de nog ofta på det rysligaste djur, nog små och nog värlösa, ior att blifva deras offer. Nyfikna befrakta de deras ryckningar under tortyren, och frukta sällan att förorsaka en smärta, hvars uttryck ger deras rörliga fantasie nj^a intryck. O! att så många människor som redan veta, redan sjelfva erfarit, hvad smärta är, likna dessa grymma små! De äro ej som dessa — oskyldiga.

Ofta, när jag sett deras nöjens grymhet, och de plågor som deras nödvändiga behof, (som de kallas,) deras vettgirighet, deras o-

10 I 10

Ty iLLINGA li'K E.

mensklighet, förorsaka millioner oskyldiga varelser, liar jag med knölande smärta utropat:

— »Menniskan, denna varelse, som af alla på jorden mäst lider och mäst låter lida — o! Jivarlöre blef lion skapad?»

Dock vet jag, att en dag allt skall bli godt, — inga tårar fällas, — ingen smärta vara mer. Höjande ödmjukt milt hufvud, vill jag slilla hoppas på och vänta det högre ljus, som oss här blef nekadt!. Gud är, tystna människoknot!

Edward och Elina voro ej grymma som •vanligtvis människornas barn. Ännu visste de ej livad lidande, livad smärta är, men de likasom anade det, och deras i fri gas te bemödanden voro alltid, att lindva och hjälpa, der de eago dess rysliga uttryck frambryta. Krälade en plågad -mask i stoftet, släpad al myror, blef han snart genom deras händer befriad och lagd i säkerhet upp i det mjuka myrfria gräset. Ilvar gång de sfigo en liten fagel, van vid skogarnes frihet, inom en bur under fruktlöst flaxande mot fängelsets jenitrådar slå sitt lilla hufvud, tårades deras ögon, de bådo orn dess frigifvande, och 0111 deras böner, (hvilket dock sällan hände) voro förgäfves, lade de TV ILLINGARN

11 X

tillsammans sina sparpenningar, och Icöple den. Ut på fältet bar det då med de lyckliga små. Fängelsets dörr

öppnades, och då. den lilla frigjorda fången under jubilerande qvitter, flög cirkel på cirkel i den fria luften öfver deras hufvuden; då upphöjde barnen klappande sina händer, och högt af glädje slog de deras hjertan.'

Ingen dag gick förbi-på hvilken de ej motverkade något ondt, eller medverkade till något godt. Liten var väl ännu barnens verkningskrets, och ringa livad de kunde verka på. De voro unga Artister, som öfvade sig tidigt i de sköna och ädla roler, de redan skulle utfö*-ra på verdens stora skådeplats.

Till de bon, som olta gossar i grym och förmäten öfning, af unga krafter, roa sig att röfva eller plundra, buro Edward och Elina föda. De satte den vid de träd eller häckar³ fot, der de små luftiga famillerna byggt sina sommar-hyddor. „Modren behöfver nu ej flyga långt, (sade de), och små ungarne få ej vänta och Imngra!u Dit, der modren i gräset bäddat sina ägg, nalkades de varsamt,* tysta sådde de gryn födan ut, fruktande mycket att skrämman den rädda fågeln, som ofta småniiii1* gom blef så van vid de små englarnes besök, atfc hon endast flög q vittrande upp, satte sig1 12

T Y I L L X N G A R N E.

på en närstående buske, ocb afbidade lungfc gungande barnens bortgång, som glada och ej litet tacksamma för dessa bevis al förtroende, smögo sin väg så sagta ocb lätt, att gräset reste sig i deras fotspår, såsom böj dt endast af zefirer.

För att undvika att trampa på myror, som alltid i affairs-resor strömma fram öfver vägarne, eller på källfrön., som lioppade för deras fötter, stannade barnen, eller gjorde några stegs omväg. Aldrig. dödade de sjelfvilligt något djur, ingen fluga, ej en gång en mygga, dessa luftens Parias, som för den bildade delen af människoslägtet ingen misskund finna. „Det är så roligt att lefva,“ sade de söta små, rädda att beröfva ett lif den livvets- tjusning, de trodde alla känna som de. En gång såg jag lill oculi med lilla Elina gifva sina Iivita armar oculi liänder, till pris åt dessa rofgiriga blodsgnare. Jag ger dem qvällsward, (sade hon leende), de sågo så magra och hungriga ut.“

— „Det gör icke mycket ondtilläde bon för sin brors skuld, soin nu for första gången visade manlighetens något herrsklystna sinne, och förböd systemen, att någonsin göra så mer, om hon ej ville att han skulle förstöra hela myggsläktet; hvilket förmodeligen ej syn-T v I L L I N G A R N E.

tes honom svärare än för Alexander verdens eröfring.

Elina maste gifva efter. Myggorne blefvo bortjagade, och nu sökte Edward genom kyssar på betten hindra dem att svullna. Barndomens friska leenden strålade på deras anleten under det de lekande slridde, Edward för att gifva kyssar, Elina för att undvika dem.

Jag sade att de aldrig med flit dödade ett

enda djur; —jag hade orätt. Då de sågo ett

litet kräk, som låg kämpande i dödsplågoi', en

fluga eller mal som brännt sig på ljustet, en

krossad men ännu lefvande mask; då gick Edward som den minst blödiga, att med bort-vändt öga och förbarmande fot påskynda det ögonblick, då plågan blef till intet.

„Det är bättre att dö, än att lida;“ sade de, och bleka väude de sig bort.

„Dessa barn äro för goda för denna jord

— sade de som kände dem. „De skola visst ej lefva länge/*

Och likväl, min Gud, bland så många smärtor, bland så mycket ondt., skulle det göra godt om Du tillät dem att dröja, dessa syner, som. liksom åter uppenbara för oss stjernan.T VILLIKG.UNE.'

den vi förlorat ui? sigte, som mildt och väb-görande påminna oss om hvarifrån vi1 komma och hvart vi ga.,

Jordens gode och älskvärde,— om jag önskar att j måtten dröja, är det för vår skuld, ej för er. — Om den

Allbarinlierlige ville till sitt sköte återkalla dessa gnistor af sin ande, som för ett ögonblick skulle värma och lysa en ovärdig jord, — huru väl är det ej af Honom, liuru godt för er!

Barndomens maj-dag. hade för Edward och Elina förflutit, deras ungdom bröt in. De hade lefvat femton år.

Mycket var dock. ej deras barna-sinne foi-ändradt. Den första blåsippa, som stack fram under snön., det första smultron, som rodnade för Junisolens strålar, framkallade ännu glädjens purpur på deras kinder, och deras medvarel-sers fröjd eller smäi'ta framlockade, nu som förr, deras leenden eller deras tårar. Endast att de nu mer än förr, närmade sig menni-skorna, såsom de värdigaste föremal för deras omsorger.

Ingen hydda fanns, på en mil omkring, som de ej hade besökt. Deras mors godhet gaf dem oupphörligt tillfälle till den saliga njut-T VILL IN G ARNIT.

ningen, att göra människor godt. »Säg oss livad ni behöfva, (sade de till de lattiga och sjuka), om vi kanna, skola vi hjälpa er.“ En mjukare bädd, en sundare föda, en liten penniuge-hjelp, ett förord, skänktes ömsom de behof vande, alltid åtföljdt af milda vänliga ord, som, utsagde af tvenne de ljufvaste röster, gjorde ett intyck lika djupt som välgö-rnde. Der som ej hjelp behöfdes, sökte de väcka åtminstone en liten glädje, små skänker åt gubben och gumman, namnam åt barnen delades ut, och dessa sednare isynnerhet, som af välgerningar merendels värdera liögst de ' som bevisas deras sockerälskande tungor, alla små Amateurer af stoj och namnam, åtföljde och hälsade Edward och Elina ständigt med gälla fröjderop.

Man varnade deras mor för de missbruk, som så mycken godhet kunde åstadkomma. Hon svarade: „Låt oss ej vara så fruktande: ett enda tillfälle att göra godt förloradt, hvilket lätt genom misstroende händer, är en o-ersättlig förlust. Jag medger, att geuom för liten försigtighet, vi kunna stundom blifva bedragne af andra, men genom för mycken bedraga vi oss sjelfva. Ocli sedan — om niTvillingarne.

visste hvad jag känner, dä jag hör hvarenda, mun välsigna mina barn!

Om man ville tacka Edward och Elina rätt efter deras sinne, så skulle man säga till dem: „jag är bättre nu, mina plågor äro lindrigare

— eller, „jag är gladare och fyckligare — eller, „Gud är god, han låter oss ej misströsta — då uppfylldes deras hjertan af den renaste glädje, och de tackade Gud.

Ej' blott till den fattiga och mindre bildade folkclassen sträcktes deras lyckliga bemödanden , deras välgörande omsorger; och ej allena sox*gen med tårar, smärtan som ropar, sökte de lisa. Dessa tysta bekymmer, denna lärande oro, dessa små men odrägliga plågor, lika tusende knappåls-stygn., dem man ej gerna erkänner., och som pina desto mer, — alla dessa vedervärdigheter, som hänga som kedjor vid den lina och bildade verldens slai-var, anade de och. ville och sökte med förbarmande händer lätta. Ell blick, som i en obehagad stund tolkade ett betryckt hjerta, en åtbörd, en rörelse, som förrådde förlägenhet, merendels en följd af sinnets oro, undföll sällan deras blickar, och alltid hittade de på något medel att åtminstone för några ögon—T V ILLIN CARNE.

11?

blick, gifva en angenäm känsla åt dem, som tycktes sakna hjertats frid och tillfridsställelse.

Om Elina i ett sällskap såg några medsy-systrar, som voro vanlottade till det yttre, och tycktes, på ett eller annat sätt, förråda en plågsam medvetenhet af att vara obehagliga, så sökte hon genast bli bekant med dem; hon tog mot dem, smekte dem, och ville på allt sätt ge dem tillkänna, att hon fann dem älskvärda, att hon gerna var med dem. Genast var äfven Edward henne till hjelp, och den uppmärksamhet, hvarmed han visade dem tusende af dessa små tjenester, som aldrig kunna begäras, men som äro så roliga att emotLaga , hans otvungna muntra artighet, förenad med systemns förtjusande vänlighet, gjorde ett o-emotslfmdligt intryck. Såg åter Edward ynglingar nedsatte eller öfversedde och modfälde, så var det alltid med dem lian sökte komma

i samtal. Dansades det, så presenterade han dem för sin syster Elina, som alltid föredrog dem, i sitt hjertas godhet, framför de rika sköna och förnäma unga herrar, som täflade om att erhålla en af hennes strålande blickar.

Huru många gånger har jag ej sett anleten, som visade nedtryckta eller missnöjda, eller *TviLEIN G AKNii*

förbittrade sinnen, upplarna under tvillingar-nes inflytande, och småningom återspegla deras- milda och strålande leenden I De mest fula drag förskönades-derigenom, och i deras behagligare uttryck, läste man länge derefter den ljufva tro: „vi kunna ändå finnas älskvärda.“

En afton på en bal i det gröna, blef jag varse att Elina ej mer hade en bukett, som brodern åt henne giort af. trädgårdens skönaste blommor. Jag frågade, om hon förlorat den. »Jag, har gifvit- bort den,“ svarade hon i'odnande, och lemnade mig i detsamma för att dansa. Nyfiken såg jag mig om, på allt hvad balen hade ungt och älskvärdt. Ingen hade Elina» bukett. Sednare på aftonen fick jag. se på en aflägsen bänk, en. hopkrymt ofär-dig varelse, hvars alla lemmar voro förvridna;

— han höll Ellnas bukett mellan sina visnade händer,, och upprepade sagta, med ett uttryck af tillbedjande: „engeln — engeln! hon trodde, sade hon, att blommor skulle göra inig godt,. — ja, hon gjorde mig godt, —o den engeln!^

Hvad de voro lyckliga, dessa så unga, s*i sköna och så goda syskon, hvad de voro äl-skansvärda, och hvad de voro älskade! I hela trakten omkring berömde man sig af Ed-T V II LIK G ARNE. II9

v;ard och Elina, som man berömmar sig af gåfvor, som naturen skänkt vårt land eller vår nejd, dem vi kalla vara, och äro stolta öfver. Man kallade dem Euglarne, och i sanning, då man såg dem, då man hörde deras melodiska röster, förena sig i en enkel låfsång till Skaparens ära; kunde man glömma allt annat, och för några stunder tro sig vara i himme-len.

Denna ömhet, som vanligtvis tvillingar hysa lör livarannan, var mellan Edward ocli Elina så djup, så innerlig, ätt jag tror de hade foga begrepp om en tillvarelse, den ena utan den andra. De tänkte, de handlade tillsammans och tycktes vara sälla, att alltid vara hvarandras vittnen. De sade alltid Vi; blott i hvarandra kände de sitt Jag; detta Jag, som, då man känner det rätt ensamt blott i sig, än en så tung och plågsam börda.

Utan ett molu, hade tvillingarnes sköna lif framflutit. Ingen sjukdom, ingen sorg, intét missnöje, hade öfver deras rena pannor ka-, stat en skugga. Lifvet, denna så stränga upp-fostrarimia, tycktes vörda sina barn, och för första gången ej våga vara hård. Hvar dag som gick förbi gaf något till att försköna dem.120

Tvilling arne.

Deras ansigten blefvo mera ovala och antogo allt mer den sköna Grekiska formen. Deras växter höjde sig i behaglig smidighet, lika tvenne unga träd, som sammanflätat sina kronor. Deras leenden voro mera uttrycksfulla, och ur deras stora blå ögon strålade allt klarare deras hjertans godhet.

Nastan med dyrkan nalkades man dessa Guds och människors älsklingar; man hade velat offra till dem, och likväl, om man ville bidraga till deras sällhet, måste man emottaga något af dem. Jag tyckte i dem se unga prester vid barmhertigens altare, utdelande ödmjukt Gudomlighetens gåfvor.

Deras mor, . . . man har sagt så mycket, allt kanske, som med ord sägas kan, om moderskärlek och moderssällhet, . . . men denna mors kärlek, hennes sällhet, kan ej med ord beski'ifvas, . . . liknas kanske blott vid hennes, som kring sin sons hufvud såg Guds helighets gloria.

Vid sexton år, stodo de i den fulla blomman af på en gång jordisk och öfverjordisk skönhet. För dem öppnade sig verlden, full af glädje, kärlek och sällhet. För dem låg en ljus, blomsterströdd och fredlig väg, på livil-T VILLINGARNJE;

121

ken de skulle vandra tillsammans, älskade ocli älskande åter, fyckliga och tyckliggörande; .de skulle blifva människors välgörare och människors exempel, — de skulle, . . . ack, de skille det dock ej, — vid sexton år skulle de dö.

På Edwards Apollo-anlete började, vid vinterns annalkande, en leberrodnad brinna, som hastigt uppblossande

färgade i klar purpur hans ungdomliga kinder, och efter några timmars förlopp slocknade, lik en matt laga, lemnande elter sig en blekhet, som liknade dödens. Hans krafter började tyna, hans sköna smidiga gestalt lutade sig framåt, såsom ett vekt ungt träd, böjdt i stormen: hans ande-dräkt blef tung, hans förr så eldfulla rörelser blefvo matta och stilla, och hans ögons klarhet var den, som lofvar hela varelsens snara förklaring, Doctorernes dom var, — lungsot och ett lif af blott få månader än.

O huru blef nu allt förändradt! Gående fram mot grafven, såg Edward sig om efter lifvet, som tycktes för hans ögon fly, liksom fädernestranden för seglarens blickar.

„Jag är så ung, (sade han under djupa

IXsuckar), och jag måste dö! Lemna dig, Ellna, ... skiljas från dig, från vår mor! Och detta sköna lif, denna vackra jord, dessa goda menniskor, allt, allt — skall jag lemna — och dö! O! denna mörka graf, der jag ensam skall ligga — huru ryslig!“

Hvad Ellna sade, hvad hon gjorde, var nu allenast till tröst och lindring för hennes bror. Och likväl var hon så djupt olycklig, men hon tänkte aldrig på sig sjelf.

Hon sade till Edward: „Solen, min bror, har en undergörande kraft, kom till fönstret, och lät den lysa öfver dig; se här en mjuk stol, se här syrener som jag skaffat mig för dig, känn deras sköna ångor, om vintern isynnerhet gifva de likasom våraningar åt alla våra känslor.“ — Eller: „hvila dig mot mig, min bror, du skall då sitta rätt bekvämt, och jag så stilla!“ och med broderns hufvud lutadt mot sitt bröst, satt hon orörlig hela timmar, bemödade sig att andas i samma takt med honom, och återhöll hjertats oroliga slag. Eller ock: “Ser du hur skyarne dela sig, hur himlen klarnar? den liksom öppnar sig och strålar så mild och blå öfver oss. Det är den Allgodes svar på min bön, som nyss såTvillingarue.

123

nande gick upp lör dig. Vår sällliets himmel var mulnad: den skall klarna, du skall icke dö.“

Stundom äfven sökte lion att med skämt och lek väcka hoppet i hans och hennes eget bröst. Hon dansade lör honom, kastade le-kand^ kring honom det lätta flor, som hennes händer i tusen behagliga former lät sväfvade kring hennes egen etheriska varelse. Hon sjöng för honom dessa små romancer och visor, som taga lifvet så lätt, och som låta det till och med kännas lätt för dem, som lyssnande låta sig vaggas af deras le\fulla toner. Men då blott ett matt leende, melankoliskt återsken af de forra saliga, sväfvade frarn på. Edwards bleka läppar, då slocknade hastigt alla hoppets strålar i Ellnas ögon, och Tvillin-garne gräto tillsammans.

Ofta uppmuntrade hon honom, att njuta af dessa lifsförnyande medel, som isynnerhet

i lungsot användias för att'hindra den svaga lifs-tråden att så tvärt afbrytas, och dem hon med egen hand alla beredde. Hvem kan uppräknat allt livad hennes sinnrika ömhet uppfann, Jör att lindra och muntra den sjuke. Hon höll sina händer, brodern ovetande, i iskallt vatten, lör att sedan med dem smekande svalka hans124

TvILIIN G ARNE.

brännande panna. Då under sömnlösa nätter hon vakade vid hans säng, läste hon ömsom och berättade för lionom livad hon visste skulle mest behaga honom, efter hans sinnesstämning, hvilken hos Edward, som hos alla lung-sigtiga, var olika och vexlande. Och i dessa dystra stunder, då Edward fasade, för att dö så ung, — och att bli1 allena, — ty han kunde ej föreställa sig, att i sjelfva grafven ej sakna sj^stern, — då löfvade Elina att följa honom. “Huru skulle jag kunna annat, (tillade hon), jag känner ju mitt lif blott i ditt?“ Ja, hon kunde trösta; — och hvilken qvinna, sann qvinna kan det ej. Qvinna sjelf, borde jag kanske vara mer blygsam, — förlåt, — men om jag vill tro det, om jag säger det, är det derföre att jag älskar, — och att misströstande, att för varelser mig så kära kunna af vän da ödets slag, har jag satt hoppet af mitt hela lif på att mildra dem. Ja jag tror, att blott för våra blickar utvecklar si<*> smärtor-

D

aljas gåta i sina minsta delar, och att blott oss är gifvet, i känslans och godhetens inspiration, ana det dolda som plågar, det osynliga som tär. Jag hoppas ocli tror, (må man ej neka mig det,) att då vid tidens början, det ondas genius i skapelsens blomstergård utsådde giftigaT villingarne.

125

frön, blef af den Allgode i qvinnans händer nedlagd den mildrande balsam, som skulle göra deras kraft mindre verksam. De, som neka dertill skola törhända en dag erfara det.

Elina hade sagt till Edward: „jag skall följa dig!“ — och snart följde hon honom. Samma sjukdoms-symtomer visade sig vid vårens början hos henne, och hastiga voro de framsteg som det onda gjorde i hennes späda, redan af oro och vakor försvagade kropp.

Äfven för henne afkunnades dödsdomen, af en redlig och upprigtig läkare, som ej med medicinska vettenskapen studerat konsten att bedraga, och som framför allt fruktade att genom fruktlösa botnings-försök, lägga nya plågor lill redan obotliga.

„Vi äro så unga och ändå måste vi dö!“ sade nu smärtsamt Edward och Elina. Men detta vi, som återförenade dem, var redan en droppa tröst i den bithra kalken.

Tillsammans togo de afsked af vårblommorna, som de för sista gången skulle se, af hvarje dag som så obarmhertigt ryckte med sig en droppa af deras lifskraft. Man såg dem ofta stödjande sig mot hvarandra vanka omkring med matta steg och sorgsna blickar, i126

T V X I - L I K G A R N T E.

skogen, på fälten, i lundarna, dei' de förr så lyckliga lekt; de togo afsked af allt: af jorden, ajelfva himmelen, som ännu blott föreföll dem härlig derföre, att den hvälfde sig öfver en jord, som för dem var paradiset.

„Farväl allt livad vi älskat (sade de), vi måste lemna allt, vi måste dö!“

Då man i deras närvaro gjorde planer för framtida nöjen, eller framtida goda geniingar,* för att förströ dem, och liksom vidga den utsigt, som annalkande natt allt mex'a stängde, — sade de med tårfulla ögon: „vi fa ej vara med. Vi måste dö!“

„Kom till mig i höst, (sade en af deras grannar), då mina vindrufvor och persikor bli mogna, och en riktig englaföda skall då gifvas englarne!“

„I höst kunna vi ej komma, svarade de, — i höst äro vi ej mer!“

„I nästa månad,“ sade en munter gubbe, dei'as vän, „komma till mig mina dotterbai'n, Ålfred och Sigrid. De äro vackra och goda, ej som Englai-ne, men tro mina glasögon och mitt hjerta, nära på, rätt nära. Ålfred skall bli Ellnas man och lilla Sigrid, min ögonsten,Tvilling arne.

127

skall Edward få till hustru. Fort och lustigt i livarann, skall allt gå som chaine i qvadrille, bli kära, förlofning och bröllop! Och ett litet himmelrike på jorden skall man då finna liär.“ „A.ck!“ svarade englarne, sorgligt leende, „vi kunna ej gifta oss, vi måste ju dö!“

Och på allt sätt och på alla sidor, kom denna död emot dem, hård, sträng, all glädje förbjudande och förstörande, förvandlande allt i skymning och natt.

Denna död, som föreföll dem så frugtans-värd, skulle de likväl lära att älska.

Plågan — lifvets vilkor och lifvets fasa, som hittills ej vågat nalkas dessa ljufva engla-vurelser, grep nu med hyäne - klor i deras bröst.

Jag hade hört dem säga: „vi skola dö[u med ett uttryck som klagade, „vi måste lemna festen.“ Kort derpå, ack, hörde jag dem säga samma oi'd, men med en ton, som uttryckte : „vi skola hvila oss \“

Kort var Gudskelof denna plågotid; hvilat kom ännu innan grafven, och blott ett sagta nästan smärtofrilt tynande förde dem oförmärkt ned för dessa lifvets stränder, der de äimu skulle plocka några blommor.128

T VILLINC ARNE.

Emedlertid liade de lidit, vunnit erfarenhet, och från deras ögon försvann bleknande den prisma, som klädt hela verlden i purpur.

De sågo sig om, . . . och försvunnet var paradiset, ... de sågo tårar, brott, smärtor, ryligheter, dem deras vanmäktiga händer förgäfves utsträcktes till att hjälpa. Mensklige eländet, hvars innehåll de nu först lärde känna, uppsteg lik en mörk phantom, och utbredde öfver hela den sköna joi'den ett sorgedok.

„Menniskorna lida (sade de), djuren lida, allt som andas lider eller skall lida, — o! här är ej godt att vara; — här är lidandets liem!“ och de önskade ej mer att lefva , — “blott (tänkte de) för att kunna något litet trösta och hjälpa. Men det är ju så litet vi kunna och en vemodig tankens blick omfattade jordklotet.

Vid denna tid började en god och upplyst andans man undervisa dem, i den religion de vox-o döpte till. I deras englarens själar, som i den goda jorden Evangelium omtalar, växte den himmelska säden, och bar hundraeidt frukt.

Deras blickar klarnade småningom med ljuset i deras inre j de sänkte dem yäl ännuTVILLINGARNE.

129

ofta till jorden suckande: „denna verld är ej godmen liöjde dem snart strålande till himlen, gladt kännande: “Det gifves en bättre!“

Allt mera ljusnade natten, som en stund omgifvit dem, och härlig var den väg, som | öppnade sig för dem, i glansen af ett öfverjor-diskt ljus. Ditåt rigtades deras blickar, ditåt alla deras förhoppningar, all deras längtan. Evighetens aningar genombäfvade dem, och blickande på- hvarandra med saliga leenden, hviskade de: “vi äro odödlige !“

Efter deras första nattvardsgång, blef allt frid i deras hjertan, och glansen af deras u-gon var nu blott ett svagt återsken af deras inres klarhet.

Ett bekymmer, blott ett enda återstod dem ännu, och delta yttrade de ofta sagta under ljufva tårar, då de vid solens uppgång knäböj-ande lillbå !o ljusets eviga källa. „O vår Gud, (sade de) , när engång din kärleks kraft skall så kringstråla och genomtränga oss, som nu denna härlige bild deraf, — huru — o huru skola vi kunna tacka dig?“

Så förflöt sommaren, under det Englarne, glade och mulergifne, dag för dag, blomma efter blomma, nedlade lifvets krona.Tvillingarne.

Hösten nalkades. Tvillingarnes jordiska förvandling äfven. Nät ter ne gingo för dem

förbi utan sömn. Om möjligt var, lillbrag-te dem ute i fria luften, der deras tryckta bröst lättare kunde andas, och den fuktige svalkan mildrade febern, som förtärde deras blöd. Der, under det Augusti-natten mild och lugn svepte i sorglig skymning den tysta naturen,

— brunno i de döende syskonens själar hoppets och glädjens klara fackloi'.

Jag har hört dem, dessa ord, jag har sett dem dessa blickar, fulla af odödlighet, — för hvilka redan ingen natt mer var. — Och sedan fann jag länge allt i lifvet blekt och färglöst.

Hösten var inne. Matta sönko tvillingarnes sköna hufvuden mot de kuddar man bäddade, kring dem, på soffan, hvarifrån de ej mera förmådde resa sig. De som älskade dem räknade sekuuderne.

Sjelfve lidande, sökle ännu Edward och Elina trösta och hugsvala de sörjande, som de skulle lemna kvar. „Vi skola vaka öfver er, (sade de), sedan vi blifvit englarvi sko-le bedja Gud för er.“

Kärleksfullt blickade de på alla, då de ej villingarne.

mer förmådde tala, och då deras trötta ögonlock föllo tillsammans, logo de välsignelser.

På den sista tiden smög sig ännu en störande oro i deras hjertan. De fruktade att icke få do på en gång, — att ej tillsammans få sväfva upp till detta hem af ljus, och frid, och fröjd, som de allena längtade till.

Sittande bredvid hvarandra, vaktade de i hvarandras anleten med hemlig ångest sjukdo-domens framsteg. „Huru klara brinna dina ögon, sade Edward till Elina, „ditt ansigte har intet mera jordiskt. Jag tycker att du hvart ögnablick kunde breda ut strålande vingar, och sväfva upp mot den klara himmelen, långt, långt ifrån mig!“ Och, omfattande hennes lif, tryckte han henne med hela styrkan af sina svaga krafter mot sitt hjerta. En annan gång var det Elina, som med darrande röst sade: „min Edward, hvad dina kinder äro insunkna, dina blickar slocknande, o! se på mig, se på mig. Din andedrägt försvagas, den stadnar, . . . låt mig blåsa in af min, . . . jag har ännu kvar för oss båda!“ och fattande med matta händer broderns hufvud, sökte hon under kyssar meddela något af den lifs?-fläkt, hon ännu kände flämtande uti sitt bröst. Tv ILL ING ARNE.'

Så sökte de döencle syskonen liksom kvar-Lalla hvarandra, under det de kände sig af en mäktig, osynlig hand hastigt Töras bort.

Vänner, bekanta, — allt som känt och älskat Englarne, förenade sig omkring dem. Som på ett altare nedlades i deras sjukrum allt hvad man trodde vara dem angenämt och behagligt. Man gaf ej, man liksom oilrade till dem, blommor, frukter, och med detta varma önsknings, uppriglga tårar, som af tvil-lingarne besvarades med tacksamma leenden, och detta löfte: „vi skola snart be för er!“

Man hemtade harpor i rummen , nära det der de led, och spelte och sjöng dem ofta i en stilla slummer.

Betraktade man dem, un- ; der dessa stunder, då själen i drömmarnes an-deverld tar en friare flykt, ej mera mäter tid och rum, men, svälvande på lätta vingar öfver underbara land, har en förkänsla af sin tillkommande friare och skönare tillvarelse, då såg man på det obeskrifliga uttrycket i deras hvilande drag, att de voro långt, långt ifrån jorden, och att för dem saligheters evighet var redan inne.

Stundom om aftnarne sade de till hvar- 'T VILL IN CÄENE.

r i33

andra under milda leenden: „skola vi i morgon vakna i himmelen ?“

Under en stormig October-natt sänkte sig sömnen, ovanligt mild och stilla, öfver de lidande englarne. Räkande hvarje pendelns knäpp, vakade mor och vänner i det tysta rummet.

„Hvad de sofva godt!“ hviskade de som tordes tala. “Middnatt slår, — se hur de le under Ij ufva drömmar ! Morgonen gryr, de] sofva ännu! stormen är lugnad, himmelen klarnar, dagen blickar skön fram, ännu sofva de; — hör, de sucka, . . . eller var det vinden som for förbi fönstret ?“

Solen går upp, vänligt skimra de gyllne strålarna öfver tvillingarnes engla-anleten. De sofvo ej mer, . . .de hade vaknat, men i himmelen! Rena flammor, tända af samma gnista, som förenade brunnit, skulle de höjas af samma fläkt!

Jordiska englar hade de varit, himmelska äro de nu; och då en oväntad tröst eller liug- ' svaelse vederqvicker en !bekymrad och be-, dröfvad, säger han: „de ha bedt för mig.<c

j. Och deras mor, deras stackars mor? J

12Tvillingar n r.

Ser ni, nära kyrkogårdens mur, denna qvinno-skapnad, sittande på en sten ocli orörlig som denna? Vårdslöst falla länkar al grånade Lår ned öfver hennes axlar , vinden leker med hennes sönderrifna kläder. Hon är gammal och stelnad, men ej blott af ar. Ga ej kallt förbi, — gif henne en skärf; — hinge skall hon ej besvära er, ... se hennes krycka, . . . hennes slocknade ögon, smärtan omkring den tysta munnen ! Hvarföre lion sitter der, . . . derföre att

hon ej kan vara annorstädes; . . . hon är, der hennes hjerta iir, vid sina barns graf. Sorgen öfver dem bar gjort hennes ögons och hennes förståndssjukhet skumma. Hon märkte ej hur höstblifveu ialta omkring henne, hon kände ej flå värvin-dar smälta snön på grafven; men alla dagar går hon dit, och sommarens hetta och vinterns köld finner henne der lika stilla, lika kanslös. Ingen som känner henne talar till henne, och hon talar till ingen. Hon har också ett mål, hon väntar, hvad, . . . ciötJen! Under långa år har hon sett gra [var omkring sig öppnas, och i tyst och fredligt skö-nle emottaga jordens trötta vandrare, men ännu sitter hon en död, bland de döda och väntar. T V I L L I N G A R N E.

i April. Hälsning till er, milda vindar, som bortsmälten vintersnön; hälsning till dig, granna vårsol, som tränger med värma och lif ner i grafvarnes mull! från de dödas hem, från den tysta kyrkogården, har jag i dag hälsat lifvet. Jag älskar dessa fredliga ställen, der det klappande oroliga hjertat, der allt kommer till ro. Sjelf kännande inom ett bröst, som tiden ej ännu hunnit härda, den rörliga fången, som, än i smärta, än i glädje, slår så oroliga och häftiga slag, gör det mig godt att bland de hvilande hjertan, tanka mitt, eu dag.

Lärkorna sjöngo, i den klara luften, öfver träden vid Tvillingarnes graf. Vid grafven satt modren som förr, på stenen tyst och o--" orörlig. Öfver kyrkogården for en susande vind, jag såg en rysning gå öfver hennes kropp. Jag närmade mig henne, hon lutade hufvudet mot en af lindarne vid grafven, och log stilla. Jag såg med glädje, att äfven' hennes prøfvotid var slut . . . att hon ej väntade mera!

Vårblommor sköna, nu då Majsolen kallar er upp ur den förnygrade jorden, betäcken och kläden i härlighet den graf, som ej mer af bittra moderstårar vattnas! Majblommor sköna, milda vårgrönka; växer öfver kullen

”Som ärret växer öfver slutna sår!”

Tegnér.

FÖRHOPPNINGAR.

FÖRHOPPNINGAR.

»Jag liade en egen method, för att, utan mycken olägenhet, vandra lifvets steniga väg, ehuru jag der, snart sagdt, i både fysisk och moralisk bemärkelse vandrade barfotad, — jag hoppades! hoppades från dag till dag, om morgonen på aftonen, om aftonen på morgonen, om hösten på våren, om våren på hösten, från delta år till nästa år, och så hade jag under förhoppningar hoppat öfver nära trettio år af min lefnads vandring, utan att djupt känna af allt hvad jag saknade, annat än bristen på hela stöflar, livaröfver jag ute i fria luften lätt tröstade mig, men hvilket i en salon alltid gaf mig en orolig håg att vända hälarne, såsom det minst slitna framått och den vidamer plågende bristen på allt, utom vänliga ord att hugna i eländets kojor. ,Förhoppningar.

Jag tröstade mig som tusende andra med en förhoppningsfull blick på Fortunas rullande hjul, och med den filosofiska anmärkningen: „kommer tid, kommer råd.“

Fattig hjälp-prest, hos en landt-prest, med knapp lön och mager kost; moraliskt möglan-de, mellan matmor som trätte, och pastor som söp, ungherrn som sprätte, och mamseller som, med axlarna höga och fotterna in,' gingo ut på besök från morgon till qväll, kände jag en egen besynnerlig ömhets- och glädjerörelse, då en min bekant skrifteligen underrättade mig, att min mig personligt obekanta onkel, Handlanden P * * * i Stockholm låg på sitt yttersta, och hade i ett raptus af slägt-kärlek frågat efter: sin odåga te brorson.

På en mer än vanligt stridig och hårdnackad bondkärra skakar tacknämliga brorson, med ett litet platt och smalt knyte och en million rika förhoppningar, genast och nedför alla backar, hals öfver hufvud till hufvudstaden.

I värdshuset der jag steg af, bestälde jag mig litet, — bara helt litet frukost, . . . något obetydligt . . . en smörgås . . . ett parF omiOPPKING

Värden och en tjock herre gingo af och an i salen och spi'åkade. „Nå det måtte jag säga, (sade den tjocka herrn) den der gross-handlar P * * *, som dog i förrgår, han var mig en riktig baddare!“ — „Jo jo, (tänkte jag), ah ha, ah ha, en baddare som hade dugligt med penningar! Hör min vän, (till up-passaren), kunde han ej skaffa mig ett stycke oxstek, eller någon annan litet fastare mat? Ilör! — en skål boullion skulle icke heller vara ur vägen, ... se till derom och var snar!“ . . .

„Ja, (sade nu min värd), det var plumbt! Trettiotusen Piiksdaler, och det bankomynt! . . . ' Det hade väl ingen i hela staden drömt om . . . trettiotusen —

“TrelLiotusen !a upprepade jag i min jubilerande själ, “trettiotusen! hör pojke! uppassare! — skynda fort, gif hit trettiotu . . . nej gif hit banko—m . . . nej, gif hit en butelj vin, säger jag!“ och från mitt hufvud till mitt hjerta, sjöngo under alla pulsars puskslag, i vexlande eclion, trettiotusen! trettiotusen !

„Ja, (fortfor den tjocka herrn) och kan ni väl tro, att i den massan äro för niohundrade riksdaler kotletter, och för femtusen cham-Förhoppningar.

pagne. Nu stå hans Creditorer vackert der och gapa; i huset finnes knappt för två styf— vers värde, och utanför står den enda hederliga tillgången — en kaleschen . . .

„Aha, det var något helt annat! hör hit, gosse! uppassare! he, kom hit! tag bort det här költet och boulliongen ocli vinet; och hör tag vara på, min gunstig herre, att jag ingen smula smakat af alltsammans . . . hur skulle jag också, jag har ju intet annat gjort, an ätit, sedan jag fick ögonen upp i mårse! (en förskräcklig osanning,) ocli kom nu ihåg att jag således ej bör betala för det här onödiga kalaset.“ — „Men Iiern har ju beställt det,££ svarade bistert uppassaren. — „Min vän svarade jag och tog mig bakom örat, etc ställe, hvarifrån personer, stadda i bryderi, merendels Inimla nödtorftiga concepter, „nnn vän det var ett misstag , som jag cj bör få pligta för, då del ej var milt fel, att en rik arfvinge, för hvilken jag beställt frukosten, i en hast blef fattig, och fattigare än mången fattig, emedan han mistat mer än hälften af sina creditiver på framtiden. Om således han, som ui väl kan begripa, i så fatta omständigheter, ej kan betala en dyr frukost, så hindrar detFÖ It II ÖPPNINGAR?

i43

icke, att jag ju kan betala äggen som jag förtärt, ocli gifver er en god drickspenning för ert besvär, emedan aflairer tvinga, att genast Hytta härifrån.“

Medelst min förträffliga logik och goda drickspenningar, slapp jag med blödande bjerta, och vattnande mun, ifrån min dyra frukost, och vandrade , med mitt lilla knyte under armen, omkring i staden, sökande efter rmn, som ej kostade mycket penningar, och funderade hvar jag skulle få penningar till att betala mitt rum.

Jag hade fått en smula hufvudverk, af den häftiga choquen, som der hade uppstått, mellan hoppet och verkligheten. Men då jag under nnn promenad fick se ur ett präktigt equi-page stiga en herre, med band, stjernor och crasclian, som hade gulblek hy, djupt rynkad panna, och öfver ögonbrynen ett charak-teriserande drag af elakt lynne, då jag fick se en ung grefve, som jag vid Upsala Akademi något känt, gående som om han velat falla på näsan, af ålder och lefnads-mätthet; — då reste jag upp hufvudet, drog djupt in luften, som händelsevis (olyckligtvis) jnst på det-FÖEÖoy i?KIIT GATt!

ta ställe hade metwurstsparfym, — ocli prisade fattigdoifl öclx ett rent bjerta !

På en allägsen gata erhöll jag slutligen ett litet rum, bättre passande för mina mörknade utsigter, än de ljusa förhoppningar jag ägde för ännu två timmar sedan.

Jag hade erhållit tillstånd att tillbringa vintern i Stockholm, som jag hade trott på ett helt annat sätt än jag nu hade utsigt till. Men hvad var att göra ? Fälla modet var det sämsta. Lägga armarna i kors och se uppåt bimmelen, ej mycket bättre. ”Solen lyser fram då minst man väntar det”, tänkte jag under det tunga höstmoln sänkte sig ned öfver staden. Jag beslöt att använda allt bemödande på alt förskaffa mig en hederlig utkomst med någon ljufvare utsigt för framtiden, än den som under Prosten G s bedröfliga beskydd öppnade sig för mig, och derunder genom ren-skrifning, bekymmersam utväg i en bekjanmer-sam belägenhet, vinna mitt uppehålle för

dagen.

Så lefde jag mina dagar fram under fruktlösa bemödanden att finna öron utan bomulls-tappar, bröstangripande renskrifning af toma huf-vudens torna meningar, magrande middagar och Förhoppningar, i45

A

stigande förhoppningar, till den afton, viå hvilken s dato i min Almanacha jag sedermera strök ett kors.

Min värd hade nyss; lemnat mig med den vanliga uppmaning, att 'betalä hyran for första q var talet på fixa morgondagen, så iramt jag ej prefererade (artigheten är fransysk), att med pick och pack ånyo anställa en upptäcktsresa kring stadens gator.

En obeskrifligt kulen November afton hade hunnit till sin åttonde timma, då återkommen från ett sjukbesök , der jag kan hända— möjligtvis , något obetänksamt tömt min pung, jag välkomnades af denna ömma helsning.

Jag putsade min sömniga och smala dank med fingrarna, och såg mig omkring i den lilla svarta kammaren, lör livars åtnjutande jag snart skulle se mig nödsakad att göra guld.

Diogenes bodde sämre! suckade jag med undergifvet sinne, i det jag drog ett haltande bord från fönstret, der blåst och regn ej höllo till godo att stadna utanföre. Mina blickar föllo i detsamma på en pr äg tig eldbrasa blossande i ett kök, tantalistiskt beläget midt öfver mitt blygsamma kyfle; der spisen just var det

i3146

FÖftlIOfSNltfCAH.

mörkaste af alltihop. „Kokerskor och kockar äro väl lottade bland de tjenande dödlige“! tänkte jag, under det jag med hemlig begärelse att leka låna eld betraktade den frodiga dame, som bland grytor och kastruller stod i eldskenets gloria, som en herrskarinna, med eld-iångsspiran majestätligt hvålfvande i det glidande riket.

En vaning högre öpp hade jag genom ett fönster, af ingen afundsäm gardin förmörkadt, utsigt in i ett väl upplyst rum, der en talrik famille var församlad kring ett lliebord, fullt med korgar och skålar.

Jag var stel %£ köld och fugt i hela kroppen-, huru tomt det var i den delen, som kan

kaj.]as magasinet, talar jag intet orft-,-----meai,

„Ack herre Gud, (tänkte jag) om ändå den vackra fröken, som der midt öfver räcker en kopp thé, nektar och en korg sa magnifika skorpor, åt den tjocka herrn som af mätthet knappast orkar resa sig från soffan, ville och kun de sträcka sin sköna hand litet längre bort,

. . med tusen kyssar skulle den . . . fåfängt — ack ! den måtta herrn tar koppen —han doppar och doppar sina skorpor så evigt låög-samt', . • • . just att gråta åt. Ku klappar denFökiiofpnxNg ak.

i4 7

söta flickan honom! . . . Jag kan undra om det är söta Pappa sjelf eller Onkel . . eller kanske Ack den afundsvärda dödlige! . . . men nej j det ar ju omöjligt . . . han är åtminstone fyratio år äldre än hon. Se det måtte vara hans hustru, . . en äldre fru, som sitter bredvid honom på soffan ocli åt hvilken fröken bjuder kringlor; . ? ; gumman ser alltför hygglig ut. . . Men hvem går hon nu till, som jag icke kan se; . . . ett öra och ett stycke af en axel är allt hvad som kommer fram förbi fönster-pelaren. Att den gunstiga personen vänder mig ryggen, kan jag väl ej förtänka den; men att den låter fröken slå framfor sig och niga och bjuda en qvart timmes tid, är jag ganska stött Öfver; . . ett fruntimmer' måtte det vara, en karl skull ej kunna vara så oliöilig mot denna engla-varelse; detmåt-j j te då vara . . man . . . eller, ... nu tar den emot koppen, — och nu o ve! griper en stor karlhand i skorporgens; ... en grobian! . och så han tar för sig, den oborst jag kan undra om det är hennes bror! . . han var kanske hungrig, fattig karl. Nu kommer turen till de två små, söta ungar, . . . lika system. Jag kan undra , om gunstig herrn med ena örat lemnat något qvar. Den aldrakäraste flickan,

*i48

F OR HOPPNINGAR.

så Lon smeker ocli kysser dem, ocli ger dem alla kringlor ocli kakor -söm kommit undan munsjör snålbergs långa fingrar ! JNu liar lion sjelf, den söta engel», af hela trakteringen intet mer än jag, . . utom lukten likväl.”

„Hvilken rörelse uppstår på en gång i rummet! . . gamla herrn kommer upp "ilrån soffan; personen med ena örat rakar fram, och skullar (han är född drttmmeldarius) till fröken, så att hon knuffar emot thebordct, som stöter tillbaka ner i soffan den stackars Iruu som just ville springa fram; barnen lioppa och klappa i händerna , . . dörren flyger upp!.. en ung oflicer stiger in . . fröken kastar sig i hans armar. Ja så! Ah ha! se så!” Jagslår igen mina fönsterluckor, så att det brakar, och sätter mig alldeles våt af regnet och darrande i knätja på en stol.

Hvad hade jag väl i fönstret att göra? Se det har man för det man är nyfiken.

För åtta dagar sedan flyttade denna famille från landet in i det vackra huset midt emot mig, och det hade ännu aldrig fallit mig in att fråga hvilken och hvarifrån den var. Hvad behof hade jag väl att i afton på ololligt sätt,

IFörhoppning ar. •• i4c)

göra mig underrättad om dess Imsliga förhållanden? Hvad kunde det interessera mig? Jag var vid elakt lynne; kanhända kände jag äfven litet ondt i hjertat, . . . men lika mycket, — trogen min föresats, att aldrig lemna mig till ängsliga tankar då de ej båta till något, tog : jag med stela lingrar i pennan och för att skingra den ledsnad jag kände, ville jag försöka en skildring af den husliga sällheten — eu sällhet som jag aldrig känt. För öfrigt filosoferade jag blåsande i mina frusna händer,; „är jag da den förste som, i inbillningens rosengårdar, sökt en värma som tingens hårda verld nekar honom? Sex riksdaler för en famn. granved, nej prosit, éj förr än December! Jag skrifver

Lyckligj trefallt lycklig den innerligt förenade famille, inom hvars slutna krets intet hjerta' blöder eller glades ensamt, ingen blick intet leende lemnas obesvaradt, och vännerne ej med ord, men i gerning dageligen säga hvar-j andra „din sorg, din glädje, din sällhet är min!^

Skönt är det fredliga, det tysta hem, som skyddande kringsluter livvets trötte pilgrim; som kring sin vänligt flammande händ till hvila församlar gubben vid stafven, den kraftfulle F Ö It II O P P X X N G A n.

mannen, hans älskande maka, och lyckliga barn, som i fleh härmade jordiska himlen hoppa med jollrande jubel omkring, ocli sluta en i oskuld 'franilekt dag, med att, tacksägelse-bönen ännu på leende lappar, somna vid föräldrarnes bröst, under det modrens ljufva röst, i liviskande vaggtoner berättar för dem, hur kring deras läger

Små englai' gå vakt,

De slå eii ling,

De vaka omkring:

Bädden, der oskulden soffer.

Här måste jag upphöra, ty jag kände något likt en regndroppa komma fram ur mitt öga, hvilket gjorde att jag ej kunde skönja redigt.

Huru mången, tänkte jag, i det mina tankar emot min vilja togo en melancholisk vändning , — huru mången måste ej med smärta umbära denna jordélifvets högsta lycka, huslig sällhet! Jag betraktade mig en stund i den enda hela spegel jag ägde i mitt rum . . . sanningens, och skref åter med dyster känsla. Olycklig kan visst den öfvergifne kallas, som i livvets ängsliga och kulna stunder: (hvilka så ofta komina) ej ' blir tryökt till ett trogethjer-Förhoppningar. i5i

ta, på hvars suck ingen svarar, livars tysta bekymmer ingen lindrar mecl ett „jag förstår di! jag ömkar dig!“

Han är modfälld, ingen muntrar honom •, han gråter, ingen ser det, ingen vill se det; han går — ingen följer honom; han kommer, irigén går emot honom ; han hvilar, ingen vakar Öfver lionom.— Han är ensam! — o livad han är olycklig! Hvarföre dör'hån éj ? Ack 'hvem skulle gråta honom? :En gräf, som inga varma saknads-

tårar Våttna,' är så l kall!

Han är ensam uti vinternatten; -för .honom har jorden inga blommor och dunkla brinna himlens ljus. Hvarför vandrar han, den ensamme , hvarför väntar han, hvarför flyr han ej, skuggan, till skuggornas land ? Ack han hoppas än, han är en stackars tiggare på glädje, som ännu vid den elfte timman väntar att en barmhertig hand skall gifva honom en almosa.

En enda liten jordebomma vill han plocka P bära den vid sitt hjerta, för att sedan ej så ensam, så alldeles ensam gå ned i det tysta.

Det var min egen belägenhet jag beskref, *— mig sjelf jag beklagade.

Tidigt beröfvad miriä föräldrar, utan syskon vänner eller släkt, stöd jag ännu i verlden, sål 52

FÖÄII ÖPPNINGAR.

ensam och så öfvergifven, att jag utan en innerlig förtröstan till himmelen och ett naturligt lyckligt lynne ofta nog bordt önska lemna denna snöda verld; men nu hade jag ända hitintills nästan beständigt hoppats på framliden, och derunder, af instinktlik känsla att så var det bästa, snarare än af filosofi, nedtryckt alla för mycket lifliga önskningar för det närvarandes trefnad, då de så helt och hållet voro i strid med möjligheterna. Men sedan nagon tid var det ty värr annorlunda med mig; jag kände pch isynnerhet denna afton, kände jag mer än någonsin ett utsägligt begär att hålla, af någon, att ha hos mig en vän, . . . én vän som, . . . som vore , . . kort sagdt en vän som vore (för mig jordens högsta lycksalighet) min maka, min älskade, min tillbedda maka! O hon skulle trösta mig, hon skulle fröjda mig! hennes ömhet skulle i den fattigaste koja göra mig till en konung! Att mitt hjertas ömma låga ej skulle hindra den trogna varelsen att vid min sida frysa ihjäl, blef mig i snart under ofrivilliga rysningar klart och kän-bart. Mera betryckt än någonsin, steg jag upp och gick några slag (det vill säga två steg fram och så högerom återmarch) på min kammare. ygunslau af min belägenhet följde mig | F O R H O P P N I N G A H.

i53

soin skuggan på mUren, ocli lör första gången i min lifstid kände jag mig modfälld, ioch fästade en mörk blick framåt min dystra framtid. Jag hade inga gynnare, kunde derföre på lång tid ej vänta någon befordran., .således intet eget bröd . . . ergo irigén vän ihustru menar jag.

„Men hvad i herrans namn, sade jag än en gång allvarsamt till mig sjelf, hjälper det att grubbla l“ Jag sökte än en gång med all makt slå bort mina ängsliga tankar. —,,Om ändå någon christen själ ville komma till mig i afton ! Hvem som helst clet vara må; — vän eller fiende, . . . allt är bättre än denna enslighet. Ja till och med om det vore en innevånare af andeverlden som qppnade min dörr

— han vore välkommen! Hvad var det? Tre

•slag på dörren! Jag vill väl icke tro“.....

åter tre ! jag gick och öppnade; der var ingen. Biäslen allena for tjutande upp och ned i trap-porne. Skyndsamt stängde jag igen dörren, stack händerna d fickorna och gick en stund trallande öfverljudd. Några ögonblick derefter tyckte jag mig höra en suck! . . . jag teg och lyssnade, . . .åter suckades ganska tydligt, . . . och ännu en gång så djupt och så jemmerligt,i54

FÖRItOBPIfINGi. It.

aLt jag med hemlig ångest ropade: „hvem är der ?“ Intet svar. . . .

Jag stod en stund begrundande hvad detta väl mände ha att betyda, då ett förfärligt kattrakande i trapporne, som jag tyckte ifrån vin-den ända ned i källrarna, och som slutades med en förskräckligdunk mot min dörr, gjorde slut på min obeslutsamhet. Jag tog ljuset, en käpp och gick ut. I Ögonblikket som jag öppnnde dörren blåste ljuset ut. Jag såg något gigantiskt hvitt skymta emot mig, ocli kände mig hastigt omfattad af ett par starka armar. Jag ropade på hjälp och stred så tappert för att komma lös, alt både jag och min motståndare slog omkull på'golfvet,

dock så att jag kom öfver honom. Som en pil steg jag upp och ville springa ut för att skalla ljus, då jag stapplade öfver något gud vet hvad, . . (jag tror nästan att någon tog fatt mig i benen); lika mycket, jag föll för andra gången, slog hufvudet mot bordshörnet och förlorade sansnin-gen , under det jag i mina öron hörde ett förargeligt buller som mycket liknade gapskratt.

Då jag ater slog upp ögonen möttes de af ett bländande ljussken. Jag slöt dem åter, och föftfe

lysåfiade till ett oredigt sorl omkring mig, — öppnade dem ånyo helt litet, och sökte, urskilja : föremålen som omgäfvade mig, hvilka förekom2 hio mig så gåtlika och underbara, att jag nästan fraktade att minå' sinnen voro förvirrade. Jag låg på en soffa, och . . I nej jag bedrog, mig verkligen icke, — den söta flickan, hvars bild oupphörligt sväfvat för min tanke hela aftonen , stod verkligen bredvid mig och baddade, med ett himmelskt uttryck af deltagande,* mitt hufvud med älticka. En ung man, hvars ansigte föreföll mig bekant, höll min hand mel-lårt sina. Jag urskiljde äfven den tjocka herrn, en mager dito, frun, bai'nen, och i aflägsen skymning såg jag skymtathebordets paradis-, i korthet, jag befann mig genom något obegripligt ödets liokus pokus midt ibland den fcmilie, som jag för en timma sedan niéd sa lifligt in-teres<se betraktat.

Då jag fullkomligt återkom till sändning,' famnade mig derf unga mannen flera gånger med militärisk häftighet. „Känner du då ej i-gen mig?“ utropade han, ti'ött att sé mig så statue till själ och kropp. „Har du då så alldeles glömt August D * * *, hvars lif du så nyligen frälst med fara af ditt eget? Som du så tappert fiskade opp med risque att sjelf för all-I N G-'A K

ti4 dcoja; i flskiarnes ointeressanta sällskap ? Se här min faiy. min mpr., infor syster; Wilhelmina!“ Jågfttydfctfe iutnssband,: och nu: omfamnade mig äfven föräUlrarne, Med ett dugtigt slag af knyt-rräfven i-bord ell utropade nu Augusts far : „Och derföre att ni frälst min sons lif, att ni .är en i botten hederlig och bra-karl, ätt ni svälter sjelf—för att ge andra äta, . . derföre skall ni ha pastoratet i Hal . . la , ni skall bli kyrko-lierde säger jag, . . . jrag har jus patronatiis må ni vetalf< •* ;

Jag var, alldeles ur stånd att begripa , länka eller tala p.å.en lång stund, och innan genom tusende förklaringar allt kom till förklaring, liade jag ej, redigt fattat något annat än att Wilhelmina icke var . . att Wilhelmina var Augusts syster.

Han hade samma afton kommit hem från en resa i sjömäluing-corpsens ären der, under hvilken händelsen förlidna sommaren förskaffade mig den lyckan, att rädda honom' ur en fara, hvaruti ungdomshetta och öfvermod stör * tat honom. Jag hade sedan denna händelse ej sett honom, och förut endast ltygtigt gjort hans bekantskap, vid Akademien druckit duskål, och sedan glömt min kära bror.Förhoppningar.

Han hade nu, med ungdomens lätt uppdrifna enthusiasm, berättat för sin famille denna tillfällighet ,• samt hvad han för öfrigt både visste och icke visste om mig. Fadren, som hade ett pastorat att ge bort, odh stfih (hvilket jag sednare fick veta) från sitt fönster gjort några barmhertiga anmärkningar öfver mina magra middagar, beslöt, bestormad af sin sons böner , att höja mig ur fattigdomens sköte på lyckans böjd. August förtjust ville på stund och fimma förkunna mig min lycka, och för att. med detsamma tillfredsställa sin älsklings-vurm att göra upptåg, ger han sig tillkänna i min trappa på ett spöksätt, hvars följd för mig blef en stark ehuru ej farlig contusion vid tinningen, och den oförmodade flyttningen öfver gatan, från djupaste mörker till klaraste jjusv Tusende gånger bad mig den goda ynglingen om förlåtelse för sin obetänksamhet; tusende gånger försäkrade jag honom att det icke ens var värdt att tala om den lappris-knuffen. Och i sannig var Pastoratet en balsam, som hade kunnat göra en större skada o-känbar.

Jag igenkände förvånad och litet flat, att ' örat och axeln, hvars ägare så förskräckligt

i4i58

F ö rh öppningar]

grep i skorpkorgen, ocli öfver hvilken jag Utgjutit min galla, just tillhörde Augusts far och min patron. Den tjocka herrn, som satt i soffan, var fröken Wilhelminas söta onkel.

Mina nya vänners godhet och glättighet gjorde, att jag snart kände mig hemmastadd och lycklig. Gamla herrskapet behandlade mig som barn i huset, de unga som en bror, och de båda små tycktes i mig ana en tillkommande pepparkaks-vän.

Sedan jag af Wilhelminas vackra hand e-mottaägit två koppar thé, hvartill jag nästan fruktar, att jag i disfraction tog ännu mera skorpor än min förträffliga patron, steg jag upp för att taga afsked. Man ville nödvändigt behålla mig kvar i huset öfver natten, men jag blef vid min föresats att under tacksägelse» till mitt ödes högre ledare i mitt gamla lögis tillbringa den första lyckliga natt.

Alla omfamnade mig ånyo, och jag omfamnade nu alla så rätt af hjertans grund, äfven Wilhelmina, på erhållen nådig tillåteke likväl. — „Det hade varit så godt att jag låtit bli del“, tänkte jag sedan, om det skall vara för fc\$’sta och sista gången! August följde mig tillbaka.FÖRIIOSf NING Alt. 15g

I mitt rum stod min värd, midt ibland kullslagna stolar ocb bord, med uppsyn midt emellan regn och solsken ; på ena sidan drogs munnen med ett horribelt småleende upp liH örat, på den andra kröp den af förargelse ned mot isterhakan, ögonen följde samma direc-tioner, och det hela hade utseende af ett ryckverk, tills den ton, uti hvilken August antydde honom att lemna oss ensamma, förvandlade alltsammans i den allra vänligaste grin-mine, hvars auctor under ödmjuka bockningar änd-teligen försvann bakom dörren.

August var i förtviflan öfver mitt börd, min stol, min säng, m. m. Jag hade möda att afhålla honom, från att gå och prygla upp Värden, som ville ha penningar för ett sådant näste! Jag måste släla honom tillfreds med en helig försäkran , att dagen derpå ofördröjligen flytta till ett annat ställe. „Men säg honom väl, bad August, innan du betalar honom att han är en skurk, en ockrare, en prejare, en . . eller om du vill, så skall jag“ . „Nej nej bevars! afbröt jag honom, låt mig göra, var i god ro.“

Sedan min unga vän lemnat mig, tillbrag-te jag lyckliga stunder, med att tänka på mittFörhoppningar.

ödes förändring, och att därför innerligen tacka Gud,

Till pastoratet gingo mina tankar sedan; och himlen vet hvilka feta oxar och kor, hvilka parker med blommor, frukter och grönsaker jag i andanom såg omgifva mig i mitt sköna paradys, der min Eva gick vid min sida stödd på min arm; och isynnerhet hvilken otalig mängd af lyckliga och uppbyggda menniskor jag såg strömma ur kyrkan der jag predikat. Jag christnade, jag confirmerade, jag vigde mina älskade sockenbor, i mitt hjertas ifver och glädje — och glömde blott begraf-ningarne.

Hvar och en brodlös prest som fått ett pastorat, hvar och en dödlig som oförräntadt fått en länge hyst önskan uppfylld, skall lätt föreställa sig min belägenhet.

Längre fram på natten sänkte sig slutligen likasom ett flor för mina ögon, och mina tankar råkade småningom i en villervalla, so in alstrade allahanda besynnerliga föreställningar. Jag predikade med hög röst, i min sockenkyrka, och församlingen sof. Efter gudstjensten kpmmo menniskorne ur kyrkan som o-xar oeh kor, och bölade mot mig då jag villeF Ö R IIO V P N I >T G A R.

förmana dem. Jag ville omfamna min hustru, men kunde ej skilja henne från en stor rofva, som tilltog i hvar ögonblick, och som slutligen växte öfver oss båda. Jag sökte på en stege klättra upp till himmelen, livars stjernor vinkade mig vänliga- och klara; men potatis, gräs, vicker och ärthalm snärjde obarmhertigt kring mina fötter, och hindrade livart steg. Till slut fann jag mig gå på hufvudet midt i-bland mina besittningar, och under det jag i min sömniga själ storligen undrade huru detta kunde komma sig till, somnade jag cTjnpt från minnet af mina drömmar. Likväl måtte jag mig ovetande ha fortsalt kedjan af mina pastoratliga tankar, och predikat i sömnen hela det öfriga af natten , emedan jag om morgonen vaknade vid ljudet af min egen röst, som helt högt utropade „amen!“

Att gårdags aftonens händelse verkeligeri var sanning, och ej dröm, hade jag möda att öfvertyga mig om, innan Angust kom att besöka mig, och alt bjuda mig äta middag hos sifva föräldrar.

Pastoratet, Wilhelmina, middagen, den nya kedjan af framlida förhoppningar bestrålade af det närvarandes klara

sol, allt öfverraskade¹⁶² FÖUOP PNIKG AH.

mig änyo med en glädje, som man kan kän- ' na men aldrig beskrifva.

Jag liälsade, ur djupet af ett tacksamt hjerta, det nya lif som öppnade sig för mig, med den fasta föresats, att, liända livad som ville, jag alltid, ocli i allt skulle söka, — göra det rätta och hoppas det bästa.

Två Sr sednare, satt jagen höst-afton vid spiselden i min kära presIgård. Bredvid mig satt min lilla älskade hustru, min söta Wilhelmina och spann. Jag ville just för henne läsa en liten predikan, som jag nästa söndag ämnade hålla, och af hvilken jag hoppades mycken uppbyggelse både för henne och församlingen. Under det jag bläddrade uti den, '1 föll ett löst blad ut. Det var papperet, på hvilket jag samma afton, för två år sedan, i en vida skilld belägenhet, upptecknat mina ljufva och sorgliga tankar. Jag visade det åt min hustru. Hon läste, smålog med en tår i ögat, och med en egen liten skälmaktig min, som jag tror är henne allena egen, tog hon pennan och skref på bladets andra sida,

Auctor kan nu af sin belägenhet göra gndskelof en teckning i fullkomlig motsats medFÖR II ÖPPNINGAR.

i63

den som han i en sorglig stund gjorde öfver en olycklig som då var han sjelf.

Nu är han ej ensam, ej öfvergifven. Hans tysta suck besvaras, .hans hemliga bekymmer clelas af en ömt tillgifven maka. Han går, héunes hjerta följer bonom; han återkommer, hon går leende emot honom; hans tår rinner ej obemärkt, den torrkas af hennes hand, och lians leenden återstrålas i hennes; för honom plockar hon blommor , för att kröna hans hjessa , för alt strö på hans väg. Han har familie, tillgifna vänner, och räknar till sin slag alla dem som inga ha. Han älskar, han är älskad, han kan göra lyckliga, han är lycklig.

Min Wilhelmina hade med trohet skildrat det sälla närvarande, och eldad af känslor, glada ljufva som vårsols-strålar, vill jag nu som förr med en liten tropp lätta föiiioppningar voltigera ut i framtiden.

Jag hoppas således att min predikan, för nästa söndag, ej måtte vara utan nytta för mina åhörare; och skulle de förstockade sofva, så hoppas jag att icke låta denna, ej heller någon af de större och mindre ledsamheter som kunna möta mig, gå mig till sinnes och störa mitt lugn. Jag känner min Wilhelmina och tror mig äfven känna sjelf allt för väl, för att ej med visshet hoppas, att alltid kunna göra henne lycklig. Den ljufva engeln har gifvit mig hopp, att snart få addera en liten varelse till vårt lilla lyckliga hushåll. Jag hoppas att i framtiden få multiplicera. . . . För mina barn har jag hvarjehanda förhoppningar in petto. Får jag en son, så hoppas jag att han skall bli min efterträdare. . . Får jag en dotter, så . . . om August ville vänta, . . . men jag tror att han som bäst håller på att fria.

Jag hoppas, att med tiden finna en förläggare till mina predikningar.

Jag hoppas att med min hustru lefva till hundra år.

Vi hoppas, min Wilhelmina och jag, att under denna tid kunna aftorka mångas tårar, och att sjelfva gjuta så få som vår rang och lott, såsom jordens barn, kän tillåta.

Vi hoppas att icke öfverlefva hvarannan.

Sluteligen hoppas vi att alltid kunna hoppas, och när stunden kommer då den grönskande jordens förhoppningar försvinna vid det klara ljustet af eviga vissheter, så hoppas vi, att den allgode Fadren skall fälla en mild dom, öfver sina tacksamma, ödmjukt förhoppningsfulla barn.

BREF

ÖFVER

STOCKHOLMS SOUPEER.

Stejtekholm d.i g No v. 1828.

B ästa Amalia!

0

AJvad jag gör, frågar du, i den stora staden Stockholm, under det Riksdagen svänger sina atridshviftande fanor, under det Hufvudstadens kloka och okloka hufvuden stöta tillsammans, och alla oinvigda vänta, att, ur den väldiga choquen, se uppstå i nyskapad Minerva-form, det Allmänna Bästa . . . livad jag gör under allt detta? — Ack min vän, — jag souperar och gäspar! Jag var på soupé i förrgåjr, på sotipé i går, är på soupé i dag, och om jag

I morgon ännu lefver, skall jag gunås ännu i morgon soupéra.

„En Soupé! — hör jag dig fråga, livad är det då så fasligt?

Landets lyckliga dotter, min Amalia, sköt uu din söm ocli dina blommor, låt den rena¹⁶⁸ Baér öfver

luften smeka dina 'kinder, sjung dina enkla visor, låt spinnrocken surra, sluta din dag i frid och glädje, åt din lätta qvällsvard, gå klockan nio till sangs, tacka gud och bed honom be-viara dig från stads-lif och soupeér.

Men vill du på långt håll göra närmare bekantskap med dessa den stora och fina verldens nöjen, så följ. iwg- i andanom på några ögonblick, och du skall vigas in i soupeérnas mysterier.

Krönom våra hufvuden med blommor! För äfvefå dagar sedan, bjudna att dela nöjets fest, framkallom, föir att halsai den, våra friskaste leenden!

Klockan är åtta, odla vi lemna spegeln med en afskedsblick, för att stiga i den färdiga vagnen, sqm dånande genom stadens gator för oss fram dit-, der, ur en lång rad af fönster, strålande ljussken vinkar oss att stiga trapporna uppföre.

Intet ord om nerfallna lockar, skrynkade klädingar, och tusen andra små res^äfventyr, . . man måste väl kunna glömma något. I hast och bl ådska ställer man sin elegance i ordning, ocli tar igen sitt behagliga leende, som man lemnat i trapporna. Stock houmts Sou pe e b. i 6g

Salongs-dörrarrie öppnas och vi sväfva in; Är det Saimmp eller Sirocco, som andas emot oss ur massan af- folk och ljus? Endera . . och . vid dess hemska flägt- känner du redan en allmän dof het och lamhet sprida sig öfver dina intellectuella krafter.

Vi' ha helsat, och vi' sätta oss; . . . Gud »kelofför god ro ! Kommer ingen jordbäfning, råvstiga vi ej snart upp. Sittaridé dén enä tätt vid den andra, granska dämerna hvarandra, complimentera och cajolera hvarandra. Munnarna spetsas som till caramellei's sugande, och artighetens sockergryn trilla fram ur alla» läppar. Ögonen plira, hufvuna rötas, fjädrar-ne vagga, aidehklädningarna frasa, det helsas och frågas och svaras; det mumlar och susar, småningom allt svagare som en döende storm — det stadnar — det börjar åter, det domnar —• och .allt.Mir tyst:

Man sätter spelborden i ordningsman bär omkring thé, man lägger fram gravurer. Man *pelar. ochv tiger, man blåser och di'icker, man befraktar-och gäspar.

Det ; är varmt Och qualmigt..1 Långsamt »krider tiden. Hettan i' rummetitilltar; loekaf-s

i5170 Bref öfver

ne raknaj en och annan näsa rodnar, öronert hetta, ögonen tåras; man oroas, man vrider sig, man pustar och småler och pinas.

Man sökér att hörja en conversation. Flödande ideer skulle liksom friska vattukällor uppfriska våra försmältande känslor; men ack ideerna ha liksom smällt upp i våra hufvuden j såsom pomadan i håret, och vi finna oss

knappast I qvicka och kloka nog, för att rätt redigt tala om väderleken. Och piskar du dig till att säga något särdeles, så får du ditt besked med ett artigt ja eller nej, eller hå! — eller ja så

— som vill gå så mycket som; .;Kära Kalle bjud ej till

Se der en herre med hatt i handen, söri nalkas dig, för att göra diversion och conversation. Hvad var det han sade dig? Du log så mildt. Var det en artighet? „Nej.“ Något qvickt? „Nej.“ Något dumt då? „Nej.“ Något ändå? Ja, men något som var platt ingenting. Stackars karl, han var något sömnig, hade förlorat penningar vid spelbordet, och var dessutom under soupé - siroccos inflytande; hvad kunde han väl ha att säga annat än, “här är förskräckligt varmt!”

För att väcka dina, mot din vilja inslum-Stockholms Soupieh. 171

rande sinnen, ser du dig omkring i det talrika sällskapet, för att i dina anmärkningar finna förströelse ; fåfängt —• allt är så likadant. 1 Goda tonen och fina bildningen ha så slipat och putsat inom denna krets, så borttagit alla utsagda former, all originalitet, att man på dess individer ej märker annan skillnad, än den lilla som existerar i kläderna, ocli den, gom den barmhertiga naturen, fiende till tung-sinnt monotonie, sörjt för att alltid bibehålla mellan näsor, munnar och ögon, som här äro etora, der små, här peka uppåt, der draga neråt m. m., men det är också allt!

Glacer och sockerbröd bjudes omkring. Någon förfriskning märkes i salong och sinnen. Man trär sin tliessed i munnen och njuter ocli tiger.

Från sidorummen hor man bullret af trum-farne, som spelarne dunka i borden. Sällskapet i salongen rör sig; man vänder sig, man lyfter sig, man sätter bort sina glace-assietter — man andas.

Pianot slås upp. Godt! musikens, troll toner skola väl jaga ledsnadens dämoner på flykten. Man trugar fram en half rädd, half djerf amatör. Han försäkrar att han intet kan, — men172 Bref öfver

han sätter sig dock till instrumentet. Han rodnar, han bleknar, han darrar, men han slår duktigt an på den tåliga claviaturen, och stämmer •upp en sång.....Nå Gudskelof att det

blef slut, och att det ej gick mera bredvid.

En verklig talang låter derefter höra sig, anspråkslöst men lugnt, i känsla af sin kraft. Det är sånger utur Frithiof som tona. Musik , poesi äro sköna. Sångarns röst är säker och behaglig, fastän värme och folkmängd i det lilla rummet förtaga dess klang. Sista accor-det slutar att ljuda, döende dallrar sångens sista ton, — hvarför denna tystnad i sällskapet,, denna orörlighet — är det förtjusning •— hänryckning, betagenhet? Återhållna gäspningar och sömniga ögon svara. Sångarn h(tjr sjungit för Väggarne. Soupé-sirocco har förlamat alla känslor.

Allt dunklare bi'inna ljusen, allt starkare blir hettan, allt tyngre blir luften. Man kän-uer sig sjunka i dvala, men håller sig pigg för skams skuld, och talar om moder, middagar, riksdagsmän m. m. m., man pressar sig, man skarfvar, man ljuger, förtalar, nödtvungefc och i ångsten att icke säga något, — och ön-skar man vofe derifrån.5
T O G K lj OIj MS SotfPÉETC. 1Jr5

Men långsamt skrida timmarna; minuterna liksom räcka och sträcka sig. Man känner be-beliof att göra så med.

Man ser ännu om på gravurerna, men vänder dem npp ocli ner. Man talar ännu, men säger ja för nej ocli nej för ja; man sväljer gäspningarne med fara af indegestion, finner sig tråkig, andra odrägliga, men grinar allt vänligt ocli ler.

Från åtta till nie, från nie till tio, från tio till elfva, från elfva till tolf, ha vi suttit stilla och tåliga, i detta lilla helfvete af hetta och liöflighet.

Vår kraft är slut, midnatt är inne, och nu skulle man säkert dåna eller dö, —» men matsalens dörrar öppnas, mat-os verkar, Eau de Cologne likt, på våra nerver; — en röst ropar: “det är serveradt!” Och man är. räddad!

Sällskapet reser sig skyndsamt och i massa. Man tågar ut, två och två, eller en och en i matsalen, der ett ofantligt

bord, nytt Ca-naans land, bjuder de ur öknen tågande, för- ! smäktande vandrarne, alla öfverflödets och Iux-ens kräsliga håfvor. Man radar sig kring bordet, man skrufvar sig, man jemkar sig, dca174

Bref öfver vill inte sitta bredvid den, ocli den vill sitta bredvid den. . . . Man sitter ändteligen.

Nu äter man med största och alfvarsam-maste ifver, all conversation afstadnar, utom den som knifvar och gafflar, måltiden igenom, bullrande fortsätta.

Fat på fat, fulla med mat, bäras omkring. Man äter och äter, och äter. Man känner ett slags förtvifladt behof, att genom en verksamhet, hvilken som helst, göra sig skadelös for den långa overksamhet och ledsnad, man måst underkasta sig , — och man tar vid den enda man har tillfälle till. Man är mätt, mer än mätt, öfvermätt, men äter ännu med ohämmad ifver. Desertens bärs ändteligen omkring, och Mammorna, sjelfva mätta, skrapa friskt från tallrikarne i sina ridikylor och näsdukar, för ungarne hemma, kan tänka, under det dÖttrar-ne med mycket interesse läsa pullstrutarnas deviser,, som alltid hålla sig vid samma höjd af makalös dumhet, och öfva sitt genie på gissande af calembourer.

Måltiden har ett slut sonr alla andra, Gud vare lof. Värdfolkets penningar förvandlade i kalfstekar, krokaner och viner, hvilat i våra magar. Med: denna börda återtåga: vi i salon-Stockholms Soupéer. 175

gen, stå ännu en stund kvar pour l'honneur, och tala oin ingenting; taga ändtligen afsked och fara hem, uttröttade till själ och kropp, för att klockan 1 eller half 2 om natten gå till sängs med en öfverlastad mage, ett tomt hufvud och hjerta, som af nyss förflutna timmar ej bevara andra minnen än sådana, som för morgondagen alstra gäspningar och vapeurer.

Emedlertid gå Soupéens aimabla värd och värdinna, mellan slocknande ljus, lyckönskande hvarann att upptåget är slut och tröstande sig öfver soupéens kostnad, dermed att den varit brillant, och att man mycket roat sig hos dem. Bedragne, kortsynte dödlige! — väntan

— snart skola edra tacksamma gäster, med andra sonpéer tacka er för sist, ocli i fullo <j vittera den ledsnads-räkning, som de voro er skyldiga..

Se der, min Amalia, en liten teckning af en Stockholmsk soupé; och med få undantag af Stockholms soupéer'. De äro en mängd sömniga systrar, hvilkas mor hette Lättja, och hvilkas fostermor, Vana, fortfar att under djupa nigningar föra omkring i husen. Man har tusende gånger kallat dem odrägliga, men man dröjer med att bannlysa dem, emedan — — Lättja och Vana äro styfva damer, som förståtti7<> Bref öjveu

alt sätla sig i respekt, ocli dem mail ej oslraS-ladt choquerar.

Gör man narr af deras styfkjortlar, sa läper man fara alt kallas narraktig ocli näsvis.

Om du tror, alt någon doft af Novemberspleen öfver denna soupé - beskrifning kastat en dystrare skugga, — sa säger jag ej precist nej dertill — men i liufvuddragen ur sanning och ej caricature.

Obegripligt är det mig, att sa många vetl/ga menniskor vilja komma tillsammans, för alt bå sä ledsamt.

Om nöjets Genius, till sina dyrkare i Stockholm, ville slälla en proclamation för att uppmana dem alt roa sig; föreställer jag mig alt dess innehåll skulle vara ungefär följande:

„Vänner af nöje, af lif, och glädje, gamla och unga, som viljen njuta lifvet, dess korla hviloslunder, dess flyende minuter, flyn, flyu soupéerne

„För alt under långa vinteraftnar förjaga ledsnadens mörka andar, sen här mitt recept.“

„Församlens släktingar, bekanta och vänner, men ej för många. Af trängsel och värma uppstår soupé-sirocco.“StoCKHOX,-M3 SoUrÉER. 177

„Varen Jfs, men varén glada! Tanden ljusen i-edra rum, men förr ändå vettets och det-fina skämtets i edra hufvuden! Låten glädjens lätta eldar lysa för livarannan.“ Ån en gång varen muntra, varen goda, — om j kunnen, varen qvicka! Dansen, s(j)elén, sjungen, men i allt delta roen er! Låten intet 'börjas trögt, intet slutas tungt!

Flåten med lätta händer oskyldiga nöjens krans — och till denna räckte hvar och en anspråkslöst, siu lilla blomma fram.”

wConversationens nöje vare er dyrbart. Lånen eld vid hvarandras ideer, kasten till hvarandra skämtets gnislor som lysa, 'men bränna ej. Låten tanke svara på tanke, känsla på känsla, leende på leende, likt melodiska echon eller snarare som dessa milda och granna toner, den minsta kallande knäpp framlockar nr den slämda liarpan”

„Den väl undfägnade anden bör ej heller glömma djuret, själen ej kroppen. Gifven den någon förfriskning, men äfven det lätt och

i förbigående, likasom ett nöje. Sälter man sig till bords med allvarsam viglig mine, knif, gaCel oeh servielte, för att äta — så är det elt göromål. ”178

Bref Öfver

„Man äter för att lefva, man lefver ej för att äta, sade en vis. J viljen roa er, — äten och dricken blott för att sedan lijertligare kunna skratta”.

Dä den allvise Skaparen tillät natt och dag att på värt lilla jordklot, ömsom i 12 timmar herrska, var säkert hans afsigt, att menniskan; dess ädla, men svaga barn, skulle hvila i den förras sköte, för att under den sednares strålar rätt kunna verka och njuta. Derföre låten aftonens slut bli dagens och nöjenas! Gän till hvila, att midnatten mätte finna er tysta och lugna som den. Och slutande dagen i tid och i frid, sjungen med den ädle och älskvärde skalden *);

Efter cu qväll,'

MSitligeu njuten,'

Hjertligen sluteu

Sofver nian rolig och vaknar nian sall.{C

O Himmel, kläckan slär ätta, den förskräckliga soupé-timmen ! Vagnen är framme, man min är färdig, ocli jag har ej ännu en enda blomma i bäret. God natt, lyckliga Amalia, du går snart till sängs, och jag skall rusta mig.

*) Fr an z da.till campagne. I morgon om jag orkar sjunga; vill jag qväda:

Efter soupéen; Ätande njuten, Gäslande slutet Sofver man osundt och vaknar man klen.

Rättelser.

Sid. 8 rad. 1 står Anna läs Axel — 24 — 4 nedifrån, står sårande läs så rasande — 27 — 15 står i evighet komma, läs i evighet ej komma. — 55 — 5 nedifrån står harmoni läs melodi — 42 — 8 bör stå: mitt hela lif. — 59 — 4 står länge läs långa. — 84 — 8 står sir läs sin. — 85 — 2 nedifrån står blod gör blod läs blod kräfver blod. — 87 — 12 Vände jag mig till hans mor; hvilket utelemnas. — 96 — 6 nedifrån står Hur läs Hus. — 105 — 10 står likasom läs lika, som — — — 12 står deras läs dess. — 106 — 7 nedifrån följa läs följ. — 109 — 14 står nog ofta, nog utelemnas. — 110 — 8 står Höjande läs Böjande. — 117 — 8 står tog läs log.

Digitaliserad av Projekt Runeberg och publicerad på

<http://runeberg.org/teckning1/>.

Konverterad till .pdf, .epub, .mobi och .txt av Arkivkopia och publicerad på

<https://arkivkopia.se/sak/runeberg-teckning1>.

Filen skapad 2018-12-17 13:45:36.865038